
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 9
септембар 2008.
година XLVIII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Диана Драгутиновић, министар финансија

Уређивачки одбор
мр Јанко Гузијан, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
мр Јанко Гузијан
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642-659 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2008 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман утврђеног мањка добара 11

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету на промет горива и резервних делова, укључујући и гуме, које обвезник ПДВ набавља за потребе теретног возила – камиона, узетог у закуп од физичког лица, а који користи за потребе обављања делатности превоза у друмском саобраћају 13
 2. Порески третман промета услуге давања у закуп пословног простора за службене потребе међународне организације .. 15
 3. Порески третман увоза опреме страног улагача која представља оснивачки улог у капиталу предузећа..... 16
 4. Право на рефундацију ПДВ кушцу првог стана за чланове породице кушца првог стана у случају када та лица на дан овере уговора о купопродаји стана нису имала исто пребивалиште на територији Републике Србије као купац првог стана 17
 5. Да ли су добра набављена за потребе снимање телевизијске серије, за која је обвезник остварио право на одбитак претходног пореза, а која су евидентирана у пословним књигама као нематеријално улагање у припреми, предмет пописа залиха добара са стањем на дан 31.12.2007. године, из аспекта Закона о ПДВ? 19
-

-
6. Порески третман промета консултантских услуга који уз накнаду врши домаће привредно друштво „ЕС Harris“ d.o.o. страним компанијама у оквиру „ЕС Harris“ групе, тако што лице запослено у привредном друштву „ЕС Harris“ d.o.o. пружа консултантске услуге другим компанијама чланицама „ЕС Harris“ групе у иностранству. 22
 7. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета густог матичног сока од вишње који се добија у поступку прераде вишње и који служи као сировина за даљу прераду. . . 24
 8. Право на повраћај претходног пореза који је већи од пореске обавезе по основу ПДВ у пореском периоду у којем је обвезнику ПДВ извршен први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – пословном простору 25
 9. Порески третман промета услуге – физичко-техничког обезбеђења које домаће привредно друштво – обвезник ПДВ пружа Амбасади Републике Грчке у Београду. 27
 10. Издавање рачуна од стране обвезника ПДВ – извођача грађевинских радова обвезнику ПДВ – инвеститору за промет, односно делимичан промет грађевинског објекта. . . 29
 11. Стопа ПДВ која се примењује код промета услуга одржавања зелених површина у школским двориштима и двориштима предшколских установа (кошење и одвожење траве, сеча стабала, грубо и фино планирање земље, сетва траве и садња цвећа) 33
 12. Право на одбитак претходног пореза при увозу два апарата за имунохемију произвођача „Abbot“ USA које домаћа фирма даје на бесплатно коришћење ГАК „Народни фронт“ и Заводу за лабораторијску дијагностику „Hexalab“, уз обавезну годишњу потрошњу одређене количине реагенса истог произвођача 35
 13. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке комбинованог возила марке VW Caddy Compact које се користи за превоз материјала, опреме, алата и радника на терену 37
-

14. Порески третман промета путничког аутомобила од стране обвезника ПДВ који приликом набавке предметног добра није имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету – лизинг куће одбије као претходни порез у потпуности или сразмерно	38
15. Да ли обвезник ПДВ који врши промет услуга смештаја особљу међународних организација може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза?	39
16. Пореска стопа која се примењује код опорезивања промета дрвета које остаје после технолошке обраде пиланских трупаца	42
17. Порески третман унапред уговорене камате коју поверилац – давалац лизинга, обрачунава и наплаћује својим дужницима због неблагоприятног измиривања новчаних обавеза – лизинг рата, при чему је висина стопе те камате већа од висине стопе законске затезне камате	42
18. Почетак обавезе обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када обвезник у претходних 12 месеци оствари промет добара и услуга већи од 4.000.000 динара	43
19. Право на рефундацију ПДВ купцу првог стана у случају када је уговор о купопродаји стана оверен у 2006. години, тј. пре 8. јула 2007. године	45
20. Могућност ослобађања од ПДВ увоза спортске опреме – стартних блокова из Мађарске коју је Кајакашки савез Србије привремено увезао 2007. године у циљу организације Првенства Европе за јуниоре и млађе сениоре, а коју није поново извезао, већ је наведену опрему купио за потребе Првенства света за студенте које се одржава од 19. до 21. септембра 2008. године у Београду	47
21. Порески третман промета услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације	49

-
22. Пореска стопа по којој се обрачунава и плаћа ПДВ на промет и увоз школских свезака формата А4, А5 и А6 (нотне свеске, вежбанке – свеске за писмене задатке, речници и свеске меких корица у спиралном повезу), до 60 листова, као и на промет и увоз нотног материјала . . 50
23. Могућност рефундације пореза на додату вредност инвалидном лицу са 100% телесног оштећења у случају када се аутомобил набавља у Републици Србији 52

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Који се моменат узима за релевантан код утврђивања пореске обавезе, као и да ли је формално-правно објекат предат када грађевинске, техничке и употребне дозволе нема, те који се моменат може сматрати моментом предаје објекта, са становишта пореза на пренос апсолутних права? 53
2. Да ли може да се оствари право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права купцу првог стана на основу уговора о купопродаји стана који је оверен у суду 12.3.2007. године, на који пренос је порески орган утврдио порез на пренос апсолутних права решењем од 17.3.2007. године, у случају када је купац на основу тог уговора купио свој први стан у Републици Србији, а због материјалне ситуације у којој се налази није у могућности да измири пореску обавезу иако је обавезу њеног измирења преузео уговором? 55
3. Да ли се сматра да су супружници у породичном домаћинству и да ли купац првог стана има право на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права на 15^м за своју супругу ако у моменту закључења уговора нису били пријављени на истој адреси зато што су подстанари, али у изводу из матичних књига рођених њиховог сина (који је рођен 2005. године) стоји да су били пријављени на истој адреси на којој је у тренутку закључења уговора био пријављен купац (супруг и отац) и на којој је од рођења пријављено њихово дете? . . 56
-

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања физичких лица по основу накнаде трошкова рехабилитације и трошкова превоза које остварује корисник пензије из средстава за друштвени стандард корисника пензија у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање 59
 2. Порески третман прихода – накнаде за рад коју остварује судски тумач по основу уговорене накнаде за пружене услуге превођења од лица код кога није у радном односу . . 61
 3. Обавеза плаћања пореза на доходак грађана на капитални добитак у случају продаје права трајног коришћења земљишта које је стечено наслеђем. 62
 4. Захтев за ослобођење од обавезе плаћања пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање на зараде запослених остварене за период јун – новембар 2008. године 63
 5. Порески третман преноса акција у случају када се врши конверзија акција зависних предузећа за акције холдинга. . 64
 6. Порески третман случаја када послодавац – правно лице који обавља регистровану делатност изградње објеката својим запосленима продаје станове (које изгради) по тржишним условима, са оброчној отплатом цене и уз уговарање валутне клаузуле, односно одобри дугорочни зајам за куповину станова, уз уговарање валутне клаузуле, а који запослени враћа на терет зараде..... 66
 7. Начин утврђивања и рачунања рока у коме физичко лице средства остварена продајом непокретности треба да уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства како би могло да користи право на повраћај плаћеног пореза на капитални добитак остварен продајом непокретности 69
-

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Могућност да се обавеза плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање на које је осигураник осигуран по основу обављања пољопривредне делатности одвоји од обавезе плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање 71

ТАКСЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања републичке административне таксе за визу на граничном прелазу за чланове делегације Тајвана и тренера репрезентације Финске који је чилеански држављанин, који долазе у Републику Србију у вези са учешћем на Светском универзитетском првенству у веслању 73
2. Могућност да се од плаћања републичке административне таксе за дозволу за кретање и задржавање на граничном прелазу, која се издаје на период од 30 дана, ослободе специјалисти за разминирање који долазе у Републику Србију ради провере и чишћења терена од неексплодираних убојних средстава, у складу са Меморандумом о разумевању потписаном 4.8.2008. године између Центра за разминирање Србије и Руске федералне државне агенције „Емерком“, сагласно коме све трошкове провере и чишћења сноси Руска федерација 74

ЦАРИНЕ

1. Складиштење стране робе увезене у Србију ради даљег отпремања на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија. 77
 2. Утврђивање царинске вредности 78
 3. Употреба робе која је била ослобођена од плаћања увозних дажбина од стране лица коме није била одобрена повластица 79
-

-
4. Добијање дозволе за рад царинског агента који је запослен код посредног заступника који нема седиште на територији Републике Србије 81
 5. Упућивање извозно оцарињене робе домаћег порекла, преко најближег царинског пункта, на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија, ради даљег отпремања у иностранство 82

Ј А В Н И Р А С Х О Д И

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли је Фонд солидарне стамбене изградње општине у обавези да спроведе поступак јавне набавке у вези са послом изградње станова у коме је суинвеститор? 83
 2. Тумачење одредбе члана 98. тачка 4) Закона о јавним набавкама, у смислу тумачења појма гласовне телефоније тј. да ли тај појам подразумева и мобилну телефонију 84
 3. Докази на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла 85
 4. Да ли се на набавку банкарских услуга за орочавање новчаних средстава примењују одредбе Закона о јавним набавкама? 88
 5. Примена одредбе члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, а поводом Уговора о изради идејног и главног пројекта фабрике за прераду воде регионалног концепта у Трновчу који закључује Јавно предузеће за водоснабдевање „Морава“ са Институтом за водопривреду „Јарослав Черни“ 89
-

-
6. Да ли се „Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду“ д.о.о. Београд сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама, а поводом потребе Републичке агенције за телекомуникације за набавком стручних услуга израде студије „Анализа одговарајуће мерне опреме која би омогућила мониторинг сервиса преко IP мрежа“, при чему би потенцијални понуђач био наведени привредни субјекат, односно да ли се на планирану набавку примењује Закон о јавним набавкама? 90
7. Захтев за промену цене од стране испоручиоца након закљученог уговора са наручиоцем за јавну набавку мале вредности натријум хипохлорита 94
8. Одобрење за спровођење јавне набавке извршења грађевинских радова по деловима 95
9. Да ли се, у смислу чл. 123–125. Закона о јавним набавкама и члана 20. став 2. Закона о буџету Републике Србије за 2008. годину, набавке у оквиру Пројеката НИП-а чије су појединачне вредности испод 2.700.000 динара могу реализовати као јавне набавке мале вредности? 96

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у септембру месецу
2008. године. 99
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман утврђеног мањка добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01237/2008-04 од 27.8.2008. год.)

1. Одредбом члана 4. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да је промет добара, у смислу овог закона, пренос права располагања на телесним ствари-ма (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Добрима се, сагласно одредби члана 4. став 2. Закона о ПДВ, сматрају и вода, електрична енергија, гас и топлотна енергија.

Са прометом добара уз накнаду изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица (члан 4. став 4. тачка 1. Закона о ПДВ).

Узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачуна у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно (члан 4. став 5. Закона о ПДВ).

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се узимањем добара у смислу члана 4. став 4. тачка 1) Закона о ПДВ сма-

тра узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за сопствену потрошњу пореског обвезника, за личне потребе оснивача, запослених или других лица (у даљем тексту: сопствена потрошња).

Према одредбама члана 3. ст. 1. и 2. Правилника сопственом потрошњом сматра се и мањак добара, осим мањка који се може правдати вишом силом или на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и сл.), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације, као и порески признат расход утврђен у складу са прописом којим се уређује количина расхода (кало, растур, квар, лом) на који се не плаћа ПДВ.

Имајући у виду наведене одредбе, утврђени мањак добара уколико се не може правдати вишом силом или на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и сл.), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације, подлеже обавези плаћања пореза на додату вредност.

2. Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон), порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети овим законом.

Порезу на доходак грађана, сагласно члану 3. став 1. Закона, подлежу следеће врсте прихода:

- 1) зараде;
- 2) приходи од пољопривреде и шумарства;
- 3) приходи од самосталне делатности;
- 4) приходи од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине,
- 5) приходи од капитала;
- 6) приходи од непокретности;
- 7) капитални добици;
- 8) остали приходи.

Према одредби члана 3. став 2. Закона, приходи из става 1. овог члана опорезују се било да су остварени у новцу, чињењем или на други начин.

Имајући у виду да захтев не садржи све околности од значаја за опредељење основа за утврђивање пореског третмана прихода физичког лица, то у конкретном случају Министарство финансија није у могућности да се изјасни по предметном питању.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету на промет горива и резервних делова, укључујући и гуме, које обвезник ПДВ набавља за потребе теретног возила – камиона, узетог у закуп од физичког лица, а који користи за потребе обављања делатности превоза у друмском саобраћају

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1494/2008-04 од 25.9.2008. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који користи закупљено теретно возило – камион за обављање делатности превоза у друмском саобраћају има право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету на промет горива и резервних делова, укључујући и гуме, уз испуњење наведених услова (да поседује прописану документацију, као и да набављена добра користи или ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

2. Порески третман промета услуге давања у закуп пословног простора за службене потребе међународне организације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-сл./2008-04 од 25.9.2008. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), одредбом члана 24. став 1. тачка 16) подтачка (2), прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговором.

Према одредби члана 17. тачка 1) подтачка (2) Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) подтачка (2) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши међународним организацијама и представништвима међународних организација у Републици (у даљем тексту: носиоци права), за службене потребе носилаца права, ако је то ослобођење предвиђено међународним уговором.

Према одредби члана 18. став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 1) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује:

1) фотокопију потврде о реципроцитету, односно документа којим се потврђује да је пореско ослобођење предвиђено међународним уговором, издатог од стране министарства надлежног за иностране послове (у даљем тексту: основна потврда);

2) оригинал службеног налога за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, који издаје овлашћено лице носиоца права.

Службени налог из става 1. тачка 2) овог члана издаје се на Обрасцу СНПДВ – Службени налог за набавку добара и услуга и увоз добра, без ПДВ, који чини саставни део овог правилника и издаје се у три примерка, од којих се два дају обвезнику, а трећи

задржава носилац права за своје потребе (ст. 2. и 3. члана 18. Правилника).

Одговорни представник носиоца права дужан је да, пре издавања првог службеног налога, Централи Пореске управе достави податке о лицима овлашћеним за издавање службених налога са депонованим потписима тих лица, као и да достави обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење у року од 15 дана од дана настанка промене (став 4. члана 18. Правилника).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ако су у конкретном случају испуњени сви прописани услови, обвезник ПДВ који врши промет услуга давања у закуп пословног простора за службене потребе међународне организације може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да је промет производа и услуга, укључујући и промет услуге давања у закуп пословног простора, у моменту закључења Споразума између Савезне Републике Југославије и Међународне организације за миграције дана 10. марта 1995. године, био предмет опорезивања пореза на промет, као посредног пореза на потрошњу.

3. Порески третман увоза опреме страног улагача која представља оснивачки улог у капиталу предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1701/2008-04 од 22.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

У складу са наведеним законским одредбама, на добра која се увозе у Републику, осим на добра за која је одредбом члана 26. Закона прописано пореско ослобођење, обрачунава се и плаћа ПДВ.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Наведена законска одредба не односи се на увоз добара која представљају улог у капиталу предузећа.

Према томе, при увозу добара – опреме за вршење делатности која представља оснивачки улог страног лица у капиталу домаћег предузећа, обрачунава се и плаћа ПДВ, а обвезник ПДВ има право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара у складу са Законом.

4. Право на рефундацију ПДВ купцу првог стана за чланове породице купца првог стана у случају када та лица на дан овере уговора о купопродаји стана нису имала исто пребивалиште на територији Републике Србије као купац првог стана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1393/2008-04 од 19.9.2008. год.)

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Према одредбама става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана (члан 56а став 3. Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју, у складу са ставом 3. овог члана, има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 3. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 3. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 5. Закона).

Према одредбама члана 56а став 6. Закона, право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;

3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;

4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана и води евиденцију о купцима првог стана и члановима породичних домаћинстава купаца првог стана за које су купци првог стана остварили рефундацију ПДВ, као и о износу остварене рефундације ПДВ (члан 56а ст. 7. и 8. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, купац првог стана нема право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана за чланове своје породице који на дан овере уговора о купопродаји стана нису имали исто пребивалиште на територији Републике Србије као купац првог стана, с обзиром да се ова лица не сматрају члановима породичног домаћинства из члана 56а став 5. Закона.

5. Да ли су добра набављена за потребе снимање телевизијске серије, за која је обвезник остварио право на одбитак претходног пореза, а која су евидентирана у пословним књигама као нематеријално улагање у припреми, предмет пописа залиха добара са стањем на дан 31.12.2007. године, из аспекта Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01531/2008-04 од 16.9.2008. год.)

Одредбом члана 25. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да обвезник који је у 2007. години остварио укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет), мањи од 2.000.000 динара, за промет добара и услуга који врши од 1. јануара 2008. године не обрачунава и не плаћа ПДВ.

Према одредби члана 26. став 1. Закона, обвезник који је у 2007. години остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара, а мањи од 4.000.000 динара, може да се определи за обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ ако надлежном пореском органу достави писмено обавештење у року за подношење пореске пријаве за последњи порески период 2007. године

Сагласно члану 26. став 2. Закона, писмено обавештење из става 1. овог члана садржи податке о:

- 1) називу, адреси и ПИБ-у обвезника;
- 2) месту и датуму обавештења;
- 3) износу оствареног промета у 2007. години.

Обвезник из става 1. овог члана који није доставио писмено обавештење надлежном пореском органу у року из става 1. овог члана, за промет добара и услуга који врши од 1. јануара 2008. године не обрачунава и не плаћа ПДВ (члан 26. став 3. Закона).

Сагласно одредбама члана 27. став 1. Закона, обвезник из члана 25. и члана 26. став 3. овог закона дужан је да са стањем на дан 31. децембра 2007. године изврши попис добара при чијој је набавци остварио право на одбитак претходног пореза, и то:

- 1) залиха добара набављених од 1. јануара 2005. године;
- 2) опреме и објеката за вршење делатности за које на дан 1. јануара 2008. године постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза;
- 3) добара, осим добара из тач. 1) и 2) овог става, набављених од дана ступања на снагу овог закона.

Обвезник из става 1. овог члана дужан је да утврди износ оствареног одбитка претходног пореза за добра из става 1. тач. 1) и 3) овог члана, да изврши исправку одбитка претходног пореза за добра из става 1. тачка 2) овог члана и да за та добра утврди износ

исправљеног одбитка претходног пореза у складу са законом (члан 27. став 2. Закона).

Према одредби члана 27. став 3. Закона, пописне листе из става 1. овог члана обвезник је дужан да достави надлежном пореском органу најкасније до 20. јануара 2008. године.

Одредбом члана 2. Правилника о садржини пописних листи и начину утврђивања износа оствареног одбитка претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 106/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се пописне листе из члана 27. став 1. Закона сачињавају за добра за која је обвезник остварио право на одбитак претходног пореза, и то посебно за:

- 1) залихе добара набављених од 1. јануара 2005. године;
- 2) опрему и објекте за вршење делатности за које на дан 1. јануара 2008. године постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза;
- 3) добра, осим за добра из тач. 1) и 2) овог члана, набављена од 8. јула 2007. године.

Према одредби члана 3. став 1. Правилника, у пописне листе за залихе добара из члана 2) тачка 1) овог правилника уносе се подаци о залихама добара намењених промету, укључујући и готове производе, материјала, резервних делова, недовршене производње и основних средстава у припреми, а који су набављени, односно произведени од добара набављених од 1. јануара 2005. године.

Пописне листе из става 1. овог члана сачињавају се посебно за сваку врсту залиха добара из тог става (став 2. члана 3. Правилника).

Одредбом члана 4. став 1. Правилника прописано је да се у пописну листу за опрему и објекте за вршење делатности из члана 2. тачка 2) овог правилника уносе подаци о добрима која се, у складу са чланом 2. Правилника о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности („Сл. гласник, РС“, бр. 67/05), сматрају опремом и објектима за вршење делатности, а за које на дан 1. јануара 2008. године постоји обавеза

исправке одбитка претходног пореза према члану 32. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07).

Одредбом члана 5. став 1. Правилника прописано је да се у пописну листу за добра из члана 2. тачка 3) овог правилника уносе подаци о добрима која се не сматрају залихама добара из члана 3. став 1. овог правилника нити опремом за вршење делатности у смислу члана 2. став 1. Правилника о утврђивању опреме и објекта за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности („Сл. гласник РС“, бр. 67/05), набављеним од 8. јула 2007. године.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, добра набављена за потребе снимања телевизијске серије, за која је обвезник остварио право на одбитак претходног пореза, а која су, према наводима из захтева, евидентирана у пословним књигама као нематеријално улагање у припреми, јесу предмет пописа залиха добара са стањем на дан 31.12.2007. године, под условом да се ради о добрима из члана 27. став 1. Закона, при чему Министарство финансија напомиње да начин евидентирања у пословним књигама обвезника не опредељује обавезу пописа залиха добара из члана 27. став 1. Закона.

6. Порески третман промета консултантских услуга који уз накнаду врши домаће привредно друштво „ЕС Harris“ d.o.o. страним компанијама у оквиру „ЕС Harris“ групе, тако што лице запослено у привредном друштву „ЕС Harris“ d.o.o. пружа консултантске услуге другим компанијама чланицама „ЕС Harris“ групе у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1621/2008-04 од 16.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности које нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка 7) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуга обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште ако се ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима и услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У основицу се, сагласно одредби става 2. тачка 2) члана 17) Закона, урачунавају и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – домаће привредно друштво „ЕС Harris“ d.o.o. врши уз накнаду промет консултантских услуга страним компанијама у оквиру „ЕС Harris“ групе, тако што лице запослено у привредном друштву „ЕС Harris“ d.o.o. пружа консултантске услуге другим компанијама чланицама „ЕС Harris“ групе у иностранству, место

промета консултантских услуга је иностранство, па се на накнаду за овај промет, а у коју се урачунавају и сви споредни трошкови које „ЕС Harris“ d.o.o. зарачунава примаоцима услуга (трошкови пута, хотела и дневница запосленог лица), не обрачунава и не плаћа ПДВ, а обвезник ПДВ – домаће привредно друштво „ЕС Harris“ d.o.o. има право на одбитак претходног пореза по том основу.

Министарство финансија напомиње да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореских обавеза у сваком конкретном случају утврђује и цени надлежни порески орган, у складу са начелима утврђеним прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

7. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета густог матичног сока од вишње који се добија у поступку прераде вишње и који служи као сировина за даљу прераду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1577/2008-04 од 16.9.2008. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби става 2. тачка 2) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет добара и услуга или увоз добара, и то свежег, расхлађеног и смрзнутог воћа, поврћа, меса, укључујући и изнутрице и друге кланичне производе, рибе и јаја.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет густог матичног сока од вишње који се добија у поступку прераде вишње и који служи као сировина за даљу прераду, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

8. Право на повраћај претходног пореза који је већи од пореске обавезе по основу ПДВ у пореском периоду у којем је обвезнику ПДВ извршен први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – пословном простору

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1534/2008-04 од 16.9.2008. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ којем је извршен први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – пословном простору има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, уз испуњење прописаних услова (да поседује документацију издату у складу са Законом, као и да набављени пословни простор користи или ће га користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

Одредбом члана 52. став 1. Закона прописано је да ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике.

Ако се обвезник не определи за повраћај из става 1. овог члана, разлика се признаје као порески кредит (став 2. истог члана Закона).

Порески обвезник може да тражи повраћај неискоришћеног износа пореског кредита из става 2. овог члана подношењем захтева, најраније истеком рока за подношење пореске пријаве за текући порески период (став 3. члана 52. Закона).

Према одредби члана 52. став 4. Закона, повраћај из ст. 1. и 3. овог члана врши се најкасније у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство, по истеку рока за предају пореске пријаве, односно од дана подношења захтева из става 3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ има право на повраћај претходног пореза који је већи од пореске обавезе по основу ПДВ у пореском периоду у којем му је извршен први пренос права располагања на новоизграђеном

грађевинском објекту – пословном простору. Повраћај ПДВ врши надлежни порески орган, по спроведеном поступку, у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство, по истеку рока за предају пореске пријаве, односно од дана подношења захтева. Министарство финансија напомиње да је поступак остваривања права на повраћај ПДВ прописан одредбама чл. 2, 3. и 3а Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05 и 63/07).

9. Порески третман промета услуге – физичко-техничког обезбеђења које домаће привредно друштво – обвезник ПДВ пружа Амбасади Републике Грчке у Београду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1310/2008-04 од 15.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности које нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 1б) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара и услуга намењених за:

- 1) службене потребе дипломатских и конзуларних представништава;
- 2) службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговором;
- 3) личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништава, укључујући и чланове њихових породица;

4) личне потребе страног особља међународних организација, укључујући чланове њихових породица, ако је то предвиђено међународним уговором.

Према одредбама члана 17. став 1. тачка 1) подтачка (1) Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши дипломатским и конзуларним представништвима, међународним организацијама, страном особљу дипломатских и конзуларних представништава, међународних организација, као и члановима њихових породица (у даљем тексту: носиоци права), и то: за службене потребе дипломатских и конзуларних представништава у Републици, са изузетком конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери.

Одредбом члана 18. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 17. тачка 1) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује фотокопију потврде о реципроцитету, односно документа којим се потврђује да је пореско ослобођење предвиђено међународним уговором, издатог од стране министарства надлежног за иностране послове (у даљем тексту: основна потврда) и оригинал службеног налога за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, које издаје овлашћено лице носиоца права.

Службени налог из става 1. тачка 2) овог члана издаје се на обрасцу СНПДВ – Службени налог за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, који чини саставни део овог правилника (став 2. истог члана Правилника).

Сагласно одредби члана 18. став 3. Правилника, службени налог из става 1. тачка 2) овог члана издаје се у три примерка, од којих се два дају обвезнику, а трећи задржава носилац права за своје потребе.

Одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др) дужан је да, пре издавања првог службеног

налога, Централаи Пореске управе достави податке о лицима овлашћеним за издавање службених налога са депонованим потписима тих лица, као и да достави обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење у року од 15 дана од дана настанка промене (члан 18. став 4. Правилника).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ако основна потврда о реципроцитету са Републиком Грчком, издата од стране министарства надлежног за иностране послове, садржи податак да је за услуге физичко-техничког обезбеђења које се пружају дипломатским и конзуларним представништвима Републике Грчке у Републици Србији успостављен реципроцитет, обвезник ПДВ који врши промет ових услуга Грчкој амбасади у Београду може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет предметних услуга ако поседује фотокопију основне потврде о реципроцитету и оригинал службеног налога за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, који издаје овлашћено лице носиоца права. У супротном, на промет услуга физичко-техничког обезбеђења који обвезник ПДВ врши Грчкој амбасади у Београду, ПДВ се обрачунава по општој стопи ПДВ од 18% и плаћа у складу са Законом.

10. Издавање рачуна од стране обвезника ПДВ – извођача грађевинских радова обвезнику ПДВ – инвеститору за промет, односно делимичан промет грађевинског објекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1694/2008-04 од 15.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

У складу с одредбом става 3. тачка б) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

Одредбом члана 14. став 1. тачка 3) Закона прописано је да ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза, промет добара настаје даном преноса права располагања на добрима примаоцу.

Ако се врши делимична испорука добра које се испоручује без отпреме, односно превоза, а која постоји у случају када је за испоруку одређених делова економски дељиве испоруке посебно уговорена накнада, промет добра настаје даном преноса права располагања на делимичној испоруци добра примаоцу (ст. 3. и 4. члана 14. Закона).

У складу с одредбама члана 120. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06), инвеститор обезбеђује стручни надзор у току грађења објекта, односно извођења радова за које је издато одобрење за изградњу, а који обухвата: контролу да ли се грађење врши према одобрењу за изградњу, односно према главном пројекту; контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива; проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују; давање упутстава извођачу радова; сарадњу са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова.

Сагласно одредби члана 4. Правилника о начину и поступку вршења стручног надзора у току грађења објекта („Сл. гласник

РС“, бр. 105/03, у даљем тексту: Правилник), стручни надзор се обезбеђује од почетак грађења објекта до његовог завршетка и издавања употребне дозволе и обухвата све фазе грађења.

Према одредбама члана 12. Правилника, надзорни орган у току вршења стручног надзора писмено констатује над којим радовима врши стручни надзор, уочене недостатке при извођењу радова, мере које је предузео или је на њих упутио извођача радова, односно одговорног извођача радова, рокове које је дао за њихово отклањање, примедбе у погледу квалитета и динамике грађења, као и друге податке који су битни за праћење тока грађења објекта. Наведене податке надзорни орган уноси у грађевински дневник који оверавају својим потписом и печатом надзорни орган и одговорни извођач радова.

У смислу наведених законских и подзаконских одредаба, када обвезник ПДВ – извођач грађевинских радова у току изградње грађевинског објекта од сопственог материјала испоставља инвеститору привремене ситуације, сматра се да је даном овере привремене ситуације од стране надзорног органа извршена делимична испорука грађевинског објекта, док је даном овере коначне ситуације од стране надзорног органа извршена испорука грађевинског објекта.

Одредбом члана 42. став 1. Закона прописано је да је обвезник ПДВ дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

Обавеза издавања рачуна из става 1. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ (одредба члана 42. став 2. Закона).

Сагласно одредбама става 3. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;

- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице,
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о пореском ослобођењу.

Одредбом члана 7. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник о рачунима) прописано је да порески обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 3. тачка 9) Закона.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника о рачунима, рачун који издаје обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ за опорезиви промет добара и услуга мора да садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у издаваоца рачуна, месту и датуму издавања и редном броју рачуна, називу, адреси и ПИБ-у примаоца рачуна, врсти и количини испоручених добара или врсти и обиму услуга, датуму промета добара и услуга и висини авансних плаћања, износу основице, пореској стопи која се примењује и износу ПДВ који је обрачунат на основицу.

Према томе, када обвезник ПДВ – извођач грађевинских радова врши изградњу грађевинског објекта од сопственог материјала обвезнику ПДВ – инвеститору, при чему у току изградње предметног објекта испоставља инвеститору привремене ситуације, обвезник ПДВ – извођач грађевинских радова је дужан да за делимичан промет грађевинског објекта за који испоставља привремену ситуацију, у пореском периоду у којем је та ситуација оверена од стране надзорног органа, изда рачун или други документ који служи као рачун инвеститору, а који садржи податке

прописане Законом и Правилником о рачунима. Министарство финансија напомиње да, имајући у виду да Законом и Правилником о рачунима није прописан облик рачуна, као рачун из члана 42. Закона за делимичан промет грађевинског објекта који врши обвезник ПДВ – извођач грађевинских радова инвеститору може да служи привремена ситуација оверена од стране надзорног органа ако садржи све податке прописане Законом и Правилником о рачунима, а може да служи и посебан рачун издат на основу оверене привремене ситуације у којем, између осталог, као податак о врсти и количини испоручених добара треба да буде наведен број привремене ситуације (а у случају када постоји више инвеститора и процентуално учешће вредности привремене ситуације која се односи на инвеститора којем се издаје рачун), а као податак о датуму промета добра датум овере привремене ситуације од стране надзорног органа.

11. Стопа ПДВ која се примењује код промета услуга одржавања зелених површина у школским двориштима и двориштима предшколских установа (кошење и одвожење траве, сеча стабала, грубо и фино планирање земље, сетва траве и садња цвећа)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1555/2008-04 од 12.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности које нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 12) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет комуналних услуга.

Одредбом члана 12. став 1. тачка 6) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају, између осталог, и услуге уређења и одржавања паркова, зелених и рекреационих површина.

Сагласно одредби члана 5. став 1. тачка 6) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98, у даљем тексту: Закон о комуналним делатностима), уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина је засађивање дрвећа, заштитног зеленила и другог растиња и трава, кресање дрвећа и кошење траве, одржавање, опремање и чишћење паркова, скверова, приобаља и других јавних зелених површина (поред и око стамбених зграда и у стамбеним блоковима), одржавање и чишћење површина за рекреацију, одржавање и уређивање јавних плажа и сл.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, промет услуга одржавања зелених површина у школским двориштима и двориштима предшколских установа (кошење и одвожење траве, сеча стабала, грубо и фино планирање земље, сетва траве и садња цвећа) опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да се, према мишљењу Министарства финансија, школска дворишта и дворишта предшколских установа не сматрају јавним површинама из члана 5. став 1. тачка 6) Закона о комуналним делатностима, па се самим тим ни предметне услуге не могу сматрати комуналним услугама из члана 23. став 2. тачка 12) Закона и члана 12. став 1. тачка 6) Правилника.

12. Право на одбитак претходног пореза при увозу два апарата за имунохемију произвођача „Abbot“ USA које домаћа фирма даје на бесплатно коришћење ГАК „Народни фронт“ и Заводу за лабораторијску дијагностику „Hexalab“, уз обавезну годишњу потрошњу одређене количине реагенса истог произвођача

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1662/2008-04 од 12.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности које нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом услуга уз накнаду, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, сматра се свако друго пружање услуга без накнаде.

Сагласно одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, у коју се не урачунава ПДВ.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски делјивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

У складу са наведеним одредбама Закона, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза плаћеног приликом увоза два апарата за имунохемију, а које, без накнаде, даје на коришћење ГАК „Народни фронт“ и Заводу за лабораторијску дијагностику „Нахалаб“.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да се на промет услуге давања на коришћење без накнаде два апарата за имунохемију, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, ПДВ обрачунава и плаћа по општој стоци од 18%. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини цена коштања те услуге, без ПДВ, у моменту извршења промета услуге.

13. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке комбинованог возила марке VW Caddy Compact које се користи за превоз материјала, опреме, алата и радника на терену

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1682/2008-04 од 10.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно члану 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се

потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

Одредбом члана 29. став 1. тачка 1) Закона прописано је да обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга, које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу набавке комбинованог моторног возила марке VW Caddy Compact, уколико испуњава услове прописане чланом 28. Закона.

14. Порески третман промета путничког аутомобила од стране обвезника ПДВ који приликом набавке предметног добра није имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету – лизинг куће одбије као претходни порез у потпуности или сразмерно

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1248/2008-04 од 9.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 6. став 1. тачка 2) Закона, прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра се промет путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова за које при набавци обвезник ПДВ није имао право на одбитак претходног пореза у потпуности или сразмерно.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет уз накнаду путничког аутомобила од стране обвезника ПДВ који приликом набавке предметног добра није имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету – лизинг куће одбије као претходни порез у потпуности или сразмерно, не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, већ се овај промет опорезује порезом на пренос апсолутних права у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 42/02, 45/02, 80/02, 135/04 и 61/07).

15. Да ли обвезник ПДВ који врши промет услуга смештаја особљу међународних организација може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1704/2008-04 од 5.9.2008. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), одредбом члана 24. став 1. тачка 16) подтач. (2) и (4), прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе међународних организација и за личне потребе страног особља међународних организација, укључујући чланове њихових породица, ако је то предвиђено међународним уговором.

Према одредбама члана 17. став 1. тачка 1) подтачка (2) и тачка 2) подтач. (5) и (6) Правилника о начину и поступку оствари-

вања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) подтач. (2) и (4) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши међународним организацијама, страном особљу међународних организација, као и члановима њихових породица (у даљем тексту: носиоци права), ако је то ослобођење предвиђено међународним уговором, и то: за службене потребе међународних организација односно представништава међународних организација у Републици, за личне потребе чланова особља међународних организација односно представништава међународних организација и чланова њихових породица, који са њима живе у заједничком домаћинству, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, као и за чланове административног и техничког особља међународних организација, односно представништава међународних организација ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште.

Према одредбама члана 18. став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 1) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује:

1) фотокопију потврде о реципроцитету, односно документа којим се потврђује да је пореско ослобођење предвиђено међународним уговором, издатог од стране министарства надлежног за иностране послове (у даљем тексту: основна потврда);

2) оригинал службеног налога за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, који издаје овлашћено лице носиоца права.

Службени налог из става 1. тачка 2) истог члана Правилника издаје се на обрасцу СНПДВ – Службени налог за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, који чини саставни део овог правилника и издаје се у три примерка, од којих се два дају обвезнику, а трећи задржава носилац права за своје потребе (ст. 2. и 3. члана 18. Правилника).

Одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан је да, пре издавања првог службеног налога, Централни Пореске управе (у даљем тексту: Централна) достави податке о лицима овлашћеним за издавање службених налога са депонованим потписима тих лица, као и да достави обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење у року од 15 дана од дана настанка промене (става 4. члана 18. Правилника).

Према одредбама члана 19. став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 2) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) фотокопију основне потврде;
- 2) оригинал налога за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, за личне потребе носиоца права, који издаје овлашћено лице носиоца права из члана 17. тачка 1) овог правилника, а чији је потпис депонован код Централне.

Налог из става 1. тачка 2) овог члана издаје се на Обрасцу ЛНПДВ – Налог за набавку добара и услуга и увоз добара, без ПДВ, за личне потребе носиоца права, који чини саставни део овог правилника и издаје се у три примерка, од којих се два дају обвезнику, а трећи задржава носилац права из члана 17. тачка 1) овог правилника за своје потребе (ст. 2. и 3. истог члана Правилника).

Ставом 4. члана 19. Правилника предвиђено је да је одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан да до 31. јануара текуће године достави Централни списак лица која имају право набавке добара и услуга без ПДВ са депонованим потписима ових лица, као и да достави обавештење о променама списка лица која имају право набавке добара и услуга без ПДВ у року од 15 дана од дана настанка промене.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ако су у конкретном случају испуњени сви прописани услови, обвезник ПДВ који врши промет услуга смештаја може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза.

16. Пореска стопа која се примењује код опорезивања промета дрвета које остаје после технолошке обраде пиланских трупаца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1566/2008-04 од 3.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 10) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет или увоз огревног дрвета.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/05, 65/05 и 63/07) у члану 9. прописано је да се огревним дрветом, у смислу члана 23. став 2. тачка 10) Закона, сматра дрво за огрев у облицама, цепаницама, гранама, сноповима или сличним облицима.

Сходно наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет и увоз дрвета које остаје после технолошке обраде пиланских трупаца – отпадно дрво и пиљевина, које се користи за грејање, тј. као огревно дрво, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи ПДВ од 8%.

17. Порески третман унапред уговорене камате коју поверилац – давалац лизинга, обрачунава и наплаћује својим дужницима због неблагоприятног измиривања новчаних обавеза – лизинг рата, при

чему је висина стопе те камате већа од висине стопе законске затезне камате

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1296/2006-04 од 2.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Унапред уговорена камата због неблаговременог плаћања коју поверилац, у конкретном случају давалац лизинга, обрачунава и наплаћује својим дужницима због кашњења у измиривању новчаних обавеза – лизинг рата, није предмет опорезивања ПДВ, с обзиром да се ова камата не сматра накнадом за промет добара и услуга, независно од тога што је висина стопе те камате већа од висине стопе законске затезне камате чија је висина прописана Законом о висини стопе затезне камате („Сл. лист СРЈ“, бр. 9/2001).

18. Почетак обавезе обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када обвезник у претходних 12 месеци оствари промет добара и услуга већи од 4.000.000 динара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1605/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Одредбом члана 8. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода,

укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Одредбом члана 33. став 1. Закона прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објекта за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет) у претходних 12 месеци није већи од 4.000.000 динара, односно ако при отпочињању или у току обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обвезник, у складу с одредбом става 2. истог члана закона, нема право исказивања ПДВ у рачунима и другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану Законом.

Сходно наведеним законским одредбама, лице чије је укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци већи од 4.000.000 динара јесте обвезник ПДВ који има сва права и обавезе прописане Законом.

Према одредби члана 37. Закона, обвезник је дужан да:

- 1) поднесе пријаву за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава);
- 2) издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга;
- 3) води евиденцију у складу са овим законом;
- 4) обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока

за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Одредбом члана 5. став 2. тачка 2) Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04 и 108/05) прописано је да се у делу 2. Обрасца ЕППДВ, који се односи на податке о обављању делатности, уноси под редним бројем 2.2. датум почетка обављања делатности која подлеже ПДВ.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, обвезник који је претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан је да, почев од дана који следи дану у којем је остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара, испуњава све обавезе прописане Законом – да поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу до истека рока за предају периодичне пореске пријаве (10 дана по истеку текућег пореског периода), издаје рачуне, води евиденцију, обрачунава и плаћа ПДВ, подноси пореске пријаве и друго, при чему Министарство финансија напомиње да, у овом случају, обвезник ПДВ у евиденционој пријави, у делу 2. Обрасца ЕППДВ, под редним бројем 2.2. – датум почетка обављања делатности која подлеже ПДВ, треба да наведе дан који следи дану у којем је остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара, а у конкретном случају 2.7.2008. године.

19. Право на рефундацију ПДВ кућу првог стана у случају када је уговор о купопродаји стана оверен у 2006. години, тј. пре 8. јула 2007. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-179/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у

даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Према одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана (члан 56а став 3. Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју, у складу са ставом 3. овог члана, има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 3. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 3. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 5. Закона).

Према одредби члана 56а став 6. Закона, право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

- 1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;
- 2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;
- 3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;
- 4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана и води евиденцију о купцима првог стана и члановима породичних домаћинстава купца првог стана за које су купци првог стана остварили рефундацију ПДВ, као и о износу остварене рефундације ПДВ (члан 56а ст. 7. и 8. Закона).

Сходно одредби члана 29. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), право на рефундацију ПДВ из члана 22. овог закона (члан 56а Закона) може се остварити само на основу уговора о купопродаји стана овереног после ступања на снагу овог закона, тј. од 8. јула 2007. године.

Сагласно наведеним законским одредбама, у случају када је уговор о купопродаји стана оверен пре 8. јула 2007. године, а у конкретном случају 16.6.2006. године, купац првог стана нема право на рефундацију ПДВ.

20. Могућност ослобађања од ПДВ увоза спортске опреме – стартних блокова из Мађарске коју је Кајакашки савез Србије привре-

мено увезао 2007. године у циљу организације Првенства Европе за јуниоре и млађе сениоре, а коју није поново извезао, већ је наведену опрему купио за потребе Првенства света за студенте које се одржава од 19. до 21. септембра 2008. године у Београду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1548/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу са наведеним законским одредбама, на увоз спортске опреме – стартних блокова коју је Кајакашки савез Србије привремено увезао 2007. године у циљу организације Првенства Европе за јуниоре и млађе сениоре у Београду, а коју није поново извезао, већ је наведену опрему купио за потребе организације Првенства света за студенте које треба да се одржи у Београду од 19. до 21. септембра 2008. године, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбама члана 26. Закона није предвиђено пореско ослобођење.

21. Порески третман промета услуга дезинфекције, дезинсекције и дератизације

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-0676/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 4. став 1. тачка 13) Закона о ветеринарству („Сл. гласник РС“, бр. 91/05), ветеринарска делатност, у смислу овог закона, обухвата послове дезинфекције, дезинсекције, дератизације, дезодоризације и деконтаминације.

Одредбом члана 116. став 1. Закона о ветеринарству прописано је да дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију могу да обављају привредно друштво односно друго правно лице и предузетник ако у погледу одговарајућих стручних радника, опреме и средстава испуњавају услове, које ближе прописује министар.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који врши промет ветеринарских услуга – услуге дезинфекције, дезинсекције и дератизације, дужан је да на накнаду за извршени промет ових услуга обрачуна ПДВ по општој пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да за промет ових услуга Законом није прописано пореско ослобођење.

22. Пореска стопа по којој се обрачунава и плаћа ПДВ на промет и увоз школских свезака формата А4, А5 и А6 (нотне свеске, вежбанке – свеске за писмене задатке, речници и свеске меких корица у спиралном повезу), до 60 листова, као и на промет и увоз нотног материјала

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1533/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07,

у даљем тексту: Закон), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка 7) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет и увоз уџбеника и наставних средстава.

Сагласно одредби члана 7. став 2. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05, 63/07, у даљем тексту: Правилник), наставним средствима, у смислу члана 23. став 2. тачка 7) Закона, сматрају се и:

- 1) дијапројектори;
- 2) графоскопи;
- 3) пластелини;
- 4) креде;
- 5) боје (дрвене, воштане, водене и темпере);
- 6) шестари, лењири, троугаоници и угломери;
- 7) цртаћи столови за ученике;
- 8) школске свеске до 60 листова;
- 9) обичне графитне оловке.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет и увоз школских свезака формата А4, А5 и А6 (нотне свеске, вежбанке – свеске за писмене задатке, речници и свеске меких корица у спиралном повезу), до 60 листова, укључујући и свеске које имају 60 листова, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи ПДВ од 8%.

На промет и увоз свезака које имају преко 60 листова ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

У вези са опорезивањем нотног материјала, сходно наведеним одредбама Закона и одредбама члана 7. ст. 1. и 3. Правилника, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет и увоз нотног материјала који се користи у процесу наставе у основним и средњим музичким школама, ако је то добро, у складу са законом којим се уређују уџбеници и друга наставна средства, одобрено као наставно средство за употребу у основној и средњој

школи. Доказ о одобрењу за употребу наставног средства у основној и средњој школи издаје Министарство просвете. На промет и увоз осталог потног материјала ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

23. Могућност рефундације пореза на додату вредност инвалидном лицу са 100% телесног оштећења у случају када се аутомобил набавља у Републици Србији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0369/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Влада Републике Србије усвојила је Закључак 05 број 48-8349/2005-01 од 29. децембра 2005. године, као и Закључак 05 број 48-8349/2005-02 од 30. августа 2007. године, о прихватању Информације о царинским олакшицама за увоз аутомобила и рефундацији плаћеног износа пореза на додату вредност на увоз моторног возила од стране особа са инвалидитетом. Наведеном информацијом није прихваћена могућност рефундације ПДВ инвалидном лицу са 100% телесног оштећења у случају када се моторно возило – аутомобил набавља у Републици Србији.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Који се моменат узима за релевантан код утврђивања пореске обавезе, као и да ли је формално-правно објекат предат када грађевинске, техничке и употребне дозволе нема, те који се моменат може сматрати моментом предаје објекта, са становишта пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01594/2008-04 од 4.9.2008. год.)

Према одредби члана 28. ст. 1. и 2. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), који је ступио на снагу 8. јула 2007. године, порез на пренос апсолутних права, за чије утврђивање је поступак започет по прописима који су важили до дана ступања на снагу тог закона, утврдиће се применом закона који је био на снази у време настанка пореске обавезе. Порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање пореска обавеза настане даном сазнања надлежног пореског органа у смислу члана 29. став 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 135/04), након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину, утврдиће се применом одредаба Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 61/07).

Према одредби члана 29. ст. 1. до 3. и став 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 61/07, у даљем тек-

сту: Закон), пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права. Кад је предмет уговора непокретност као будућа ствар, пореска обавеза настаје примопредајом, односно ступањем у посед непокретности. Кад није сачињен пуноважан уговор о купопродаји непокретности, у смислу закона којим се уређује промет непокретности, сматраће се да је пореска обавеза настала даном када је купац, односно учесник у размени ступио у посед непокретности. Ако уговор о преносу апсолутног права или одлука суда, односно решење надлежног управног органа нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

По мишљењу Министарства финансија, даном ступања у посед, у смислу одредбе члана 29. Закона, сматра се дан када је стицалац права на непокретности (у конкретном случају, купац) доведен у фактички однос са непокретношћу на којој се права преносе.

Дакле, ако је поступак утврђивања пореза на пренос апсолутних права започет по прописима који су важили пре 8. јула 2007. године, утврдиће се применом закона који је био на снази у време настанка пореске обавезе. Порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање пореска обавеза настане даном сазнања надлежног пореског органа у смислу члана 29. став 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 135/04), од 8. јула 2007. године утврдиће се применом одредаба Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 61/07).

Дан настанка пореске обавезе на пренос апсолутних права уређен је Законом, при чему је без утицаја чињеница да за објекат у коме се предметни стан налази није извршен технички пријем и није издата употребна дозвола.

Утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, што значи да у сваком конкретном случају утврђивања пореза на пренос апсолутних права надлежни порески орган цени чињенично стање, између осталог и по питањима када је пореска обавеза настала и када је поступак утврђивања пореза на пренос апсолутних права започет, те примењује

материјално право сагласно одредби члана 28. ст. 1. и 2. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07).

2. Да ли може да се оствари право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права купцу првог стана на основу уговора о купопродаји стана који је оверен у суду 12.3.2007. године, на који пренос је порески орган утврдио порез на пренос апсолутних права решењем од 17.3.2007. године, у случају када је купац на основу тог уговора купио свој први стан у Републици Србији, а због материјалне ситуације у којој се налази није у могућности да измири пореску обавезу иако је обавезу њеног измирења преузео уговором?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01648/2008-04 од 27.8.2008. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04 и 61/07, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Ослобођење од пореза на пренос апсолутних права код преноса права својине на стану физичком лицу које купује први стан уведено је Законом о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07 од 30. јуна 2007. године, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама Закона) који је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања тј. 8. јула 2007. године.

Сходно одредби члана 27. Закона о изменама и допунама Закона, право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права у случају преноса права својине на стану физичком лицу које купује први стан може се остварити само на основу уговора о купопродаји првог стана овереног после ступања на снагу тог закона. Дакле, на основу уговора о купопродаји стана који је

оверен пре 8. јула 2007. године нема основа да се оствари право на пореско ослобођење од пореза на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана из чл. 31а и 31б Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 61/07).

3. Да ли се сматра да су супружници у породичном домаћинству и да ли купац првог стана има право на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права на 15m² за своју супругу ако у моменту закључења уговора нису били пријављени на истој адреси зато што су подстанари, али у изводу из матичних књига рођених њиховог сина (који је рођен 2005. године) стоји да су били пријављени на истој адреси на којој је у тренутку закључења уговора био пријављен купац (супруг и отац) и на којој је од рођења пријављено њихово дете?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00182/2008-04 од 11.8.2008. год.)

Према одредби члана 31а став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 61/07, у даљем тексту: Закон), која се примењује од 8. јула 2007. године, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан) физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за кућа првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану, под условом да:

- 1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;
- 2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу члана 31а став 1. Закона, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 31а став 2. Закона).

Према томе, за сврху остваривања права на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права – на пренос стана купцу првог стана из члана 31а Закона, чланом породичног домаћинства купца првог стана сматра се лице из члана 31а став 2. Закона које, између осталог, има исто пребивалиште као купац првог стана, независно од адресе у Републици Србији на којој је то заједничко пребивалиште остварено.

Према одредби члана 1. ст. 1. и 2. Закона о личној карти („Сл. гласник РС“, бр. 62/06), лична карта је јавна исправа којом грађани Републике Србије доказују идентитет. У складу са законом, лична карта служи и као доказ о другим чињеницама које су у њој садржане.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о личној карти прописано је да образац личне карте садржи простор за контактни микроконтролер (чип) и простор за машински читљиву зону за потребе аутоматског читавања података, у који се уносе сви видљиви подаци на личној карти, као и подаци о држављанству, пребивалишту и адреси стана њеног имаоца и јединствени матични број његових родитеља.

Према одредби члана 6. Закона о пребивалишту и боравишту грађана („Сл. гласник СРС“, бр. 42/77 и 25/89 и „Сл. гласник РС“, бр. 53/93 ... и 101/05), пунолетни грађани дужни су да пријаве и одјаве пребивалиште и пријаве промену адресе стана. Приликом пријављивања пребивалишта, односно промене адресе стана пунолетни грађани дужни су да пријаве и своју малолетну децу.

Одредбом члана 20. став 3. Закона о пребивалишту и боравишту грађана прописано је да се пребивалиште грађана и промена адресе стана евидентира у евиденцији о издатим личним картама, које уједно служе као евиденције пребивалишта, или се о томе води посебна евиденција.

Дакле, лице које са купцем првог стана нема заједничко пребивалиште на дан овере уговора о купопродаји првог стана не сматра се чланом породичног домаћинства у смислу остваривања права на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу с одредбом члана 31а Закона.

Када према евиденцијама које (сагласно прописима о личној карти, односно пребивалишту) воде надлежни органи, физичко лице – купац првог стана нема заједничко пребивалиште са лицем из члана 31а став 2. Закона (па ни када је реч о лицу са којим је закључило брак), нема законског основа да се на пренос права својине на стану купцу првог стана оствари обим права на пореско ослобођење и за лице са којим купац нема заједничко пребивалиште, односно за која нису испуњени сви услови прописани Законом о порезима на имовину да се сматрају чланом породичног домаћинства купца првог стана.

Министарство финансија напомиње да је, према одредби члана 25. став 1. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона. Према томе, право на пореско ослобођење по основу уговора о купопродаји првог стана купцу првог стана (када су испуњени прописани услови) остварује лице које по Закону пореску обавезу има тј. продавац.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман примања физичких лица по основу накнаде трошкова рехабилитације и трошкова превоза које остварује корисник пензије из средстава за друштвени стандард корисника пензија у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-114/2008-04 од 10.9.2008. год.)

Одредбом члана 171. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 34/03 ... и 63/06) прописано је да се средства фонда могу, у складу са актом фонда, користити за друштвени стандард корисника пензије, највише до 0,10% укупних прихода фонда по основу доприноса.

Начин и услови коришћења средстава за друштвени стандард корисника пензија у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање ближе су уређени Правилником о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 29/08, у даљем тексту: Правилник).

Према одредбама Правилника трошкове рехабилитације корисника пензије у трајању од 10 дана, у току календарске године, у одређеној установи, као и путне трошкове у висини цене аутобуске, односно возне карте II разреда сноси Фонд ПИО (члан 4).

Право на рехабилитацију може да оствари корисник пензије који претходно испуњава прописане услове из члана 5. Правилника – да пензија корисника није виша од висине просечне пензије, да корисник пензије нема друга лична примања, да у претходне три године није користио право на рехабилитацију, а за корисника пољопривредника да има најмање 10 година стажа осигурања по основу обављања пољопривредне делатности, и на основу критеријума – висина пензије, године стажа осигурања, број година коришћења пензије и остваривање права на туђу негу и помоћ – према којима се врши вредновање, оствари потребан број бодова саобразно списку корисника пензија којима ће трошкови рехабилитације бити финансирани средствима Фонда ПИО (чл. 9. и 10). Трошкове рехабилитације и путне трошкове сноси Фонд ПИО тако што исплату тих трошкова (у целини) врше филијале Фонда ПИО које су упутиле кориснике на рехабилитацију, установама у које су корисници пензије упућени на рехабилитацију, а према фактурама које доставе те установе.

Примања која остваре физичка лица по основу материјалног обезбеђења у складу са законом изузета су од опорезивања сагласно одредби члана 9. став 1. тачка 5) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, даље: Закон).

Имајући у виду изнето, према мишљењу Министарства финансија наведена примања физичког лица као корисника пензије по основу права на рехабилитацију које се остварује из средстава за друштвени стандард корисника пензија у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, у складу с одредбом члана 171. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и Правилника, могу се сматрати материјалним обезбеђењем, због чега Министарство финансија сматра да та примања физичког лица (накнада трошкова рехабилитације корисника пензије, као и путних трошкова које сноси Фонд ПИО у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању и Правилником), не подлежу опорезивању порезом на доходак грађана.

2. Порески третман прихода – накнаде за рад коју остварује судски тумач по основу уговорене накнаде за пружене услуге превођења од лица код кога није у радном односу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 112-04-00049/2008-04 од 3.9.2008. год.)

Приход који физичко лице оствари по основу уговорене накнаде предмет је опорезивања порезом на доходак грађана сагласно Закону о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон). Пореска обавеза опредељује се у сваком конкретном случају зависно од врсте прихода који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана.

Уколико физичко лице за свој рад остварује уговорену накнаду (нпр. уговор о ауторском делу, уговор о делу) чији исплатилац је правно лице или предузетник, на тако остварен приход порез на доходак грађана обрачунава се и плаћа по одбитку. То значи да је исплатилац прихода у обавези да порез обрачуна, обустави и уплати на прописане уплатне рачуне истовремено са исплатом прихода у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, у складу са чл. 99. и 101. Закона.

Са становишта обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на примања по основу уговорене накнаде плаћа се допринос за пензијско и инвалидско осигурање по стопа од 22%, сагласно члану 7. став 1. тачка 9) и чл. 12, 28, 36, 41, 44. и 57. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 7/08), а за лица која нису осигурана по другом основу на уговорену накнаду плаћа се и допринос за обавезно здравствено осигурање по стопа од 12,3%, сагласно чл. 8, 28, 36, 44. и 57. тог закона.

Иначе, кад осигураник остварује приходе по више различитих основа (радни однос, самостална делатност, уговори и др.), допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се и плаћа по свим тим основима, до износа највише

годишње основице доприноса, сагласно одредби члана 12. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Сагласно томе, у случају кад се уговорена накнада исплаћује физичком лицу – судском тумачу који нема регистровану самосталну делатност за пружање тих услуга и који није у радном односу код исплатиоца прихода (већ је у радном односу код другог послодавца или није у радном односу јер је корисник пензије), исплатилац прихода је дужан да обрачуна и плати по одбитку порез на доходак грађана и допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву.

У случају кад физичко лице – судски тумач остварује приход за пружене услуге у оквиру регистроване самосталне делатности, овом пореском обвезнику пореска обавеза се утврђује решењем надлежног пореског органа, сагласно чл. 100, 110. и 111. Закона.

3. Обавеза плаћања пореза на доходак грађана на капитални добитак у случају продаје права трајног коришћења земљишта које је стечено наслеђем

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01356/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Према одредби члана 72. став 1. тач. 1) и 2) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) капиталним добитком се сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретностима, као и трајног права коришћења и права градње на градском грађевинском земљишту.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама овог закона (члан 72. став 5. Закона).

Порез на капитални добитак плаћа се по стопи од 20% на основицу коју чини разлика између продајне цене права и његове набавне цене, утврђене и усклађене према одредбама чл. 72–75. Закона.

Одредбом члана 72а став 1. тачка 1) Закона прописано је да се капитални добитак не утврђује и не опорезује код преноса права, удела или хартија од вредности ако су стечена наслеђем.

Према наведеним законским одредбама, приход који оствари физичко лице по основу преноса уз накнаду права коришћења земљишта које (право коришћења) је стечено наслеђем, не подлеже опорезивању порезом на капитални добитак сагласно члану 72а став 1. тачка 1) Закона.

Министарство финансија напомиње да, сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује све чињенице које су од значаја за одређење пореског третмана прихода, према члану 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07).

4. Захтев за ослобођење од обавезе плаћања пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање на зараде запослених остварене за период јун – новембар 2008. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-77/2008-04 од 1.9.2008. год.)

Одредбом члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на доходак грађана плаћа на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети овим законом. Порез на зараду, као врсту прихода, утврђује се, обрачунава и плаћа сагласно одредбама чл. 13. до 16. и чл. 99, 101. и 101а Закона.

Одредбом члана 13. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05,

62/06 и 7/08, у даљем тексту: Закон о доприносима) прописано је да основицу доприноса за запослене и за послодавце чини зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа.

Одредбом члана 64. Закона о доприносима прописано је да обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса.

Имајући у виду наведене одредбе, из којих произилази да законом није прописано ослобођење од плаћања пореза на зараду, као и ослобођење од обавезе обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање (пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености), нема законског основа за ослобођење од обавезе плаћања пореза и доприноса на зараду.

5. Порески третман преноса акција у случају када се врши конверзија акција зависних предузећа за акције холдинга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00134/2008-04 од 14.8.2008. год.)

Као се наводи у допису, у конкретном случају скупштина акционара „Енергопројект – Холдинг“-а донела је одлуку о конверзији акција зависних предузећа у акције холдинга, тако да постојећи акционари зависних предузећа (зависних друштава) куповну цену емитованих акција холдинга не плаћају у новцу, већ плаћају акцијама које поседују у зависним друштвима, тако да се за једну акцију тог друштва добија једна акција „Енергопројект – Холдинг“-а.

Сагласно Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), улог у акционарско друштво може се унети у новцу или стварима и правима.

То значи да акционар зависног друштва стиче нове акције, и то новоемитоване акције холдинга, на тај начин што акције које

поседује у зависном друштву мења за новоемитоване акције холдинга, односно отуђује акције које има у зависним предузећима јер их преноси на холдинг (који постаје власник акција у зависним предузећима), а за узврат добија (стиче) новоемитоване акције холдинга. Сходно томе, Министарство финансија сматра да преносећи на холдинг акције које има у зависном предузећу, независно од околности да тим преносом стиче нове акције холдинга, физичко лице – акционар, у конкретном случају, неспорно врши пренос акција зависног друштва преносећи своје право на њима стицаоцу, тј. холдингу. Уколико код овог преноса акција у зависном друштву физичко лице – акционар оствари разлику између њихове продајне цене (која одговара вредности акција холдинга које је стекао) и набавне цене акције по којој је стекао акције у зависном друштву, обвезник је пореза на капитални добитак у складу с одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01 ... 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон).

Наиме, одредбом члана 72. став 1. тачка 4) Закона прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду удела у имовини правних лица, акција и осталих хартија од вредности, осим дужничких хартија од вредности.

Сагласно томе, приход који физичко лице оствари продајом акција у правном лицу подлеже плаћању пореза на капитални добитак у складу с одредбама чл. 72. до 78. Закона, ако је продајом остварен капитални добитак.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене акција и њихове набавне цене.

Набавном ценом акција које су котиране на берзи сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену односно ако то не учини, најнижа забележена котација у периоду од годину дана који претходи њиховој продаји.

Набавном ценом акција које се не котирају на берзи сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену односно ако то не учини, њихова номинална вредност (нпр. за акције које код стицања нису котиране на берзи).

Продајном ценом акција сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне. Код преноса права путем размене за друго право, продајном ценом се сматра тржишна цена права које се даје у размену.

Обвезник пореза на капитални добитак је физичко лице које оствари капитални добитак. Обвезник је дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву најкасније у року од 15 дана од дана почетка остваривања прихода (члан 95. став 1. Закона).

Порез на капитални добитак плаћа се по стопи од 20%.

Порез на капитални добитак утврђује решењем надлежни порески орган, на основу података из пореске пријаве, односно података којима располаже порески орган, а плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења о утврђивању пореза пореском обвезнику.

6. Порески третман случаја када послодавац – правно лице који обавља регистровану делатност изградње објеката својим запосленима продаје станове (које изгради) по тржишним условима, са оброчном отплатом цене и уз уговарање валутне клаузуле, односно одобри дугорочни зајам за куповину станова, уз уговарање валутне клаузуле, а који запослени враћа на терет зараде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00176/2007-04 од 12.8.2008. год.)

Одредбом члана 13. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се под зарадом, у смислу овог закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Према одредби члана 14. став 1. Закона зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Основицу пореза на зараду из става 1. представља:

- 1) номинална вредност бонова, новчаних потврда и акција;
- 2) цена која би се постигла продајом робе на тржишту;
- 3) накнада која би се постигла на тржишту за услугу, односно погодност која се чини обвезнику;
- 4) новчана вредност покривених расхода, увећане за обавезе јавних прихода које из зараде плаћа запослени (члан 14. став 2. Закона).

Ако надлежни порески орган оцени да је утврђена цена, односно накнада из става 2. тач. 2) до 4) овог члана нижа од оне која се може постићи на тржишту, сагласно ставу 3. тог члана Закона утврдиће ту цену, односно накнаду у висини која би се могла постићи на тржишту.

Основица пореза на зараде утврђена на начин из ст. 2. до 4. овог члана умањује се за новчана плаћања која запослени врше послодавцу у вези са оствареним примањем из става 1. овог члана (члан 14. став 5. Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, примање запосленог од послодавца којим се, без обзира на врсту правног посла на основу кога се остварује то примање, под повољнијим условима од оних који су на тржишту уобичајени за такву врсту правног посла, чини или пружа погодност, сматра се зарадом у смислу одредбе члана 14. Закона.

Законом о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78 ... 45/89 и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 ... 35/99 и 44/99) којим се уређују облигациони односи који, поред осталог, настају из уговора, одредбом члана 454. став 1. прописано је да се уговором

о продаји обавезује продавац да пренесе на купца право својине на продату ствар и да му је у ту сврху преда, а купац се обавезује да плати цену у новцу и да преузме ствар. Одредбом члана 557. став 1. тог закона прописано је да се уговором о зајму зајмодавац обавезује да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета.

Имајући у виду наведене законске одредбе, као и наводе из дописа, у случају кад послодавац – правно лице које обавља регистровану делатност изградње објеката, запосленом прода непокретност (конкретно, стан који је изградио послодавац у оквиру обављања регистроване делатности изградње објеката), односно одобри зајам за куповину непокретности, под условима који су повољнији од услова који се примењују на тржишту, тј. важе за ту врсту правног посла (нпр. продаја по купопродајној цени нижој од тржишне, давање позајмице без обавезе враћања дуга и сл.), Министарство финансија је мишљења да такво давање послодаваца представља примање физичког лица по основу чињења, односно пружања погодности запосленом, те подлеже опорезивању порезом на зараду сагласно чл. 13. до 16. Закона.

У случају продаје непокретности са оброчним отплатама цене (уговорене по тржишним условима) кад се омогућује запосленом отплата купопродајне цене на рате на дужи временски период (како се наводи, 10 до 15 година) сагласно уговору, као и кад се запосленом омогући враћање одобреног дугорочног зајма за куповину непокретности кроз отплату дуга на дужи временски период, а све без обрачунавања камате, Министарство финансија сматра да уколико је висина враћеног дуга нижа од износа доспелих отплатних рата обрачунатих на начин сагласно закону

који уређује становање, та разлика би представљала погодност која има карактер примања запосленог које подлеже опорезивању порезом на зараду.

У случају кад је уговором о купопродаји непокретности на рате, односно код уговора о зајму са роком враћања на дужи временски период, између осталог, уговорена и валутна клаузула, која према Закону о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06) представља уговарање вредности обавезе у девизама (валутна обавеза) у Републици Србији, с тим што се плаћање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате), а запослени по истеку временског периода за испуњење уговорене обавезе код уговора о купопродаји, односно зајму, врати дуг (исплати купопродајну цену, односно врати зајам) у висини износа обрачунатог саобразно валутној клаузули, Министарство финансија сматра да уколико је на тај начин дуг (новчана обавеза) враћен у износу који је нижи од износа главнице и износа по основу њене валоризације обрачунате на начин сагласно закону који уређује становање, тај износ (разлика) би представљао погодност која има карактер примања запосленог.

Министарство финансија напомиње да у случају остваривања примања запосленог које има карактер зараде са становишта опорезивања прихода физичких лица, ради утврђивања евентуалне обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на зараду, као претходно поставља се питање да ли такво примање запосленог представља зараду са становишта Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05). Како је тумачење одредаба Закона о раду у надлежности Министарства рада и социјалне политике, потребно је обратити се том министарству за давање одговора по наведеном питању.

7. Начин утврђивања и рачунања рока у коме физичко лице средства остварена продајом непокретности треба да уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова

своје породице, односно домаћинства како би могло да користи право на повраћај плаћеног пореза на капитални добитак остварен продајом непокретности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-178/2007-04 од 4.8.2008. год.)

Одредбом члана 72. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретностима.

Порез на капитални добитак плаћа се по стопи од 20% на основицу коју чини разлика између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене, утврђене и усклађене према одредбама чл. 72. до 75. Закона.

Одредбом члана 79. став 1. Закона прописано је да обвезник који средства остварена продајом непокретности у року од 60 дана од дана продаје уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, ослобађа се пореза на остварени капитални добитак.

Обвезнику из става 1. овог члана који у року од наредних 10 месеци средства остварена продајом уложи за намене из става 1. овог члана извршиће се повраћај плаћеног пореза на капитални добитак (члан 79. став 2. Закона).

Имајући у виду наведене законске одредбе, обвезник пореза на капитални добитак остварен продајом непокретности, који у року од 60 дана од дана продаје непокретности није реализовао намеру да средства остварена продајом те непокретности уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, а који у року од наредних 10 месеци по истеку рока од 60 дана уложи остварена средства у сврху решавања стамбеног питања, може да оствари право на повраћај плаћеног пореза на капитални добитак.

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Могућност да се обавеза плаћања доприноса за обавезно здравствено осигурање на које је осигураник осигуран по основу обављања пољопривредне делатности одвоји од обавезе плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00139/2007-04 од 14.8.2008. год.)

Обавеза плаћања пореза (под тим појмом подразумевају се сви јавни приходи у који спадају и доприноси за обавезно социјално осигурање) представља дужност пореског обвезника да плати утврђени порез, под условима прописаним законом, сагласно члану 18. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07). Утврђивање пореза обавља Пореска управа доношењем пореског решења (члан 54. тог закона) којим се уређује обавеза плаћања пореза из одређеног порескоправног односа (члан 10. тог закона).

Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 7/08, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су пољопривредници, односно земљорадници обвезници доприноса за пензијско и инвалидско, односно здравствено осигурање у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског, односно здравственог осигурања (члан 7. став 1. тачка 8) и члан 8. став 1. тачка 8) Закона).

Имајући у виду наведено, у конкретном случају не постоји законски основ по коме би обавеза из једног порескоправног односа (осигурање на обавезно социјално осигурање по основу обављања пољопривредне делатности) која се конкретно односи на плаћање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање, могла бити утврђена посебним пореским решењима која би се појединачно односила на сваку посебну врсту доприноса за обавезно социјално осигурање.

Поред тога, Министарство финансија указује да обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса, сагласно одредби члана 64. Закона, с обзиром да плаћање доприноса представља основ за остваривање права из обавезног социјалног осигурања (у конкретном случају, пензијског и инвалидског осигурања и здравственог осигурања).

ТАКСЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања републичке административне таксе за визу на граничном прелазу за чланове делегације Тајвана и тренера репрезентације Финске који је чилеански држављанин, који долазе у Републику Србију у вези са учешћем на Светском универзитетском првенству у веслању

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01609/2008-04 од 21.8.2008. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... и 54/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама Закона у износима

прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Дакле, за списе и радње код органа из члана 2. Закона за које је републичка административна такса прописана, та такса се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Према одредби члана 21. Закона, страни држављани, под условом узајамности, имају иста права у погледу плаћања таксе као и држављани Републике.

Према томе, ако држављани Републике Србије не плаћају таксу за визу у државама из којих долазе учесници Светског универзитетског првенства у веслању, ни учесници Светског универзитетског првенства у веслању из тих држава таксу за визу не плаћају у Републици Србији.

У противном, и поред разумевања значаја наведеног такмичења, нема основа да се право на ослобођење од плаћања републичке административне таксе оствари када за то не постоји законски основ.

2. Могућност да се од плаћања републичке административне таксе за дозволу за кретање и задржавање на граничном прелазу, која се издаје на период од 30 дана, ослободе специјалисти за разминурање који долазе у Републику Србију ради провере и чишћења терена од неексплодираних убојних средстава, у складу са

Меморандумом о разумевању потписаном 4.8.2008. године између Центра за разминурање Србије и Руске федералне државне агенције „Емерком“, сагласно коме све трошкове провере и чишћења сноси Руска федерација

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 434-02-00033/2008-04 од 14.8.2008. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... и 54/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама Закона у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Према одредби члана 19. тачка 13) Закона, такса се не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором.

Дакле, за списе и радње код органа из члана 2. Закона за које је републичка административна такса прописана, та такса се плаћа, осим у случајевима за које је законом прописано право на таксено ослобођење.

У конкретном случају, ако је Центар за разминурање потписник Меморандума о узајамном разумевању у име Републике

Србије, а Руска федерална државна агенција „Емерком“ у име Руске федерације, републичка административна такса се не плаћа за дозволу за кретање и задржавање на граничном прелазу која се издаје специјалистима за разминурање који долазе у Републику Србију за сврху спровођења Меморандума, ако тај Меморандум има карактер међународног уговора и ако је њиме уређено да се административне таксе не плаћају за списе и радње (па и одобрења) која органи из члана 2. Закона издају за сврху спровођења тог Меморандума. У супротном, републичка административна такса се плаћа.

ЦАРИНЕ

1. Складиштење стране робе увезене у Србију ради даљег отпремања на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија

(Мишљење Министарства финансија., бр. 335-00-00570/2008-17 од 25.9.2008. год.)

Одредбама члана 126. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06) прописано је да је царинско складиште место где се роба може сместити у складу са прописаним условима које одобри царински орган и које је под царинским надзором.

Поступак царинског складиштења може се одобрити за смештај у царинско складиште, између осталог, и стране робе која у том случају не подлеже плаћању увозних дажбина и мерама комерцијалне политике.

Промет стране робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија регулисан је Уредбом о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 8/05, 15/05 и 91/06).

Сходно члану 6. те уредбе, страна роба у транзиту и страна неоцарињена роба власништво домаћег лица смештена у поступак царинског складиштења, која се продаје лицу са седиштем, односно пребивалиштем на територији АПКМ, може се ставити у поступак транзита односно може се упутити транзитним документом

директно са граничног прелаза или из царинског складишта на територији Републике Србије на територију АПКМ. Ова роба подлеже одговарајућим мерама царинског надзора и пријављује се надлежној робној царинској испостави са АПКМ, ради упућивања на контролни пункт на административној линији са АПКМ.

Према томе, страна роба која се уноси у царинско подручје Републике Србије може се сместити у царинско складиште, а након тога иста се може отпремити на територију АПКМ. С обзиром да се, у конкретном случају, ради о поступку царинског складиштења и поступку транзита, то се, сходно члану 118. став 1. тачка 1. Царинског закона, на предметну робу не наплаћују увозне дажбине.

2. Утврђивање царинске вредности

(Мишљење Министарства финансија., бр. 011-00-00268/2008-17 од 4.8.2008. год.)

Поступак и методи утврђивања царинске вредности робе ради примене стопа из Царинске тарифе и обрачуна осталих увозних дажбина прописани су одредбама чл. 46. до 62. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05-др. закон и 62/06-др. закон, у даљем тексту: Закон).

Примарни метод за утврђивање царинске вредности увезене робе је њена „трансакцијска вредност“. Другим речима, то је вредност робе коју чини стварно плаћена цена или цена коју треба платити за увезену робу која се продаје ради извоза у Србију, увећана у неким случајевима за неке специфичне трошкове и издатке (члан 54) који се сматрају саставним делом царинске вредности, а који нису обухваћени ценом увезене робе.

С обзиром да се, у конкретном случају, ради о роби коју Kraft Foods d.o.o. купује од разних добављача/произвођача и складишти у свом складишту у Аустрији, а само један део те робе дистрибуира у Србију, то фактура која је издата за целокупну

попиљку робе не би могла бити прихваћена као основ за примену метода утврђивања трансакцијске вредности приликом одређивања царинске вредности.

Имајући у виду цитирану законску одредбу и чињеницу да се у конкретном случају не може применити метод трансакцијске вредности, то ће се царинска вредност утврдити применом једне од метода за утврђивање царинске вредности прописаних Царинским законом и то према редоследу тих метода у складу са тим законом.

Такође, Министарство финансија напомиње да је Законом (чл. 60) прописано да царински орган може да захтева од декларанта да поднесе све исправе и податке који су потребни за утврђивање царинске вредности у складу с одредбама чл. 46. до 53. овог Закона.

Са друге стране, истим Законом (чл. 61) прописана је обавеза царинског органа да увозника, на његов захтев, у писаној форми обавести о царинској вредности која је утврђена у складу с одредбама овог закона, као и методу који је примењен приликом утврђивања те вредности.

3. Употреба робе која је била ослобођена од плаћања увозних дажбина од стране лица коме није била одобрена повластица

(Мишљење Министарства финансија., бр. 335-00-00348/2008-17 од 24.7.2008. год.)

Чланом 88а Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05-др. закон и 62/06-др. закон) прописано је да је лице које декларише робу одговорно за правилност предузетих радњи, односно за неизвршење радњи које је потребно извршити, као и за тачност података унесених у декларацију, односно исправа које се прилажу уз декларацију. Декларација се подноси у писаној форми на прописаном обрасцу, мора да буде потписана од стране њеног подносиоца, као и да садржи све податке неопходне за примену прописа којима је уређен царински поступак за који се роба при-

јављује. У спровођењу царинског поступка за који је роба декларисана примењују се прописи који важе на дан прихватања декларације, осим ако није друкчије прописано (члан 94). Такође, Министарство финансија напомиње да је чланом 113. Царинског закона предвиђена обавеза носиоца одобрења за неки од царинских поступака да обавести царински орган о свим чињеницама које настану после издавања одобрења које утичу на његову даљу примену или садржину.

Чланом 192. став 1. тачка 11а Царинског закона прописано је ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз путничких аутомобила за особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војне инвалиде од прве до пете групе, цивилне инвалиде рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних обољења, од паралиге и квадриплегије, церебралне и дечије парализе и од мултиплекс склерозе, родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину. Право на ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила по овом основу спада у права која се везују за личност, а не за робу и у том смислу је непреносиво.

Чланом 196. став 2. истог закона прописано је да се употребљавана путничка моторна возила, која су увезена по основу члана 192. став 1. тачка 11а, у року од три године од дана стављања у слободан промет не могу отуђити, дати на коришћење другом лицу или друкчије употребити, осим у сврхе за које су била ослобођена од плаћања увозних дажбина, пре него што се увозне дажбине плате. Овај рок за нова путничка моторна возила, увезена по истом основу, износи пет година од дана стављања у слободан промет.

Такође, Министарство финансија указује на одредбе члана 108. Царинског закона, према којима роба стављена у слободан промет уз повољнију стопу царине или без плаћања царине, под условом да се употребљава у посебне сврхе, остаје под царинским надзором. Царински надзор престаје кад престану и услови због којих је одобрена повољнија стопа царине, или због којих царина

није плаћена, кад се роба извезе или уништи или кад је допуштена употреба робе у друге сврхе од оних које су прописане за примену повољније стопе царине, под условом да су плаћене увозне дажбине.

Имајући у виду цитиране одредбе чланова, као и наводе из дописа, мишљење Министарства финансија је да се употреба робе која је била ослобођена од плаћања увозних дажбина од стране лица коме није била одобрена повластица, тј. које није корисник повластице, сматра употребом робе у друге сврхе од оних због којих је повластица и одобрена и представља повреду члана 196. став 2. Царинског закона.

4. Добијање дозволе за рад царинског агента који је запослен код посредног заступника који нема седиште на територији Републике Србије

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 152-01-00004/2008-17 од 15.7.2008. год.)

Важећим Царинским законом Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05-др. закон и 62/06-др. закон) прописано је, између осталог, да ће лицу запосленом код посредног заступника Управа царина издати дозволу да ради као царински агент ако положи испит после обуке коју организује и чији програм утврђује Управа царина, као и да заступник мора имати седиште, односно боравиште у Републици Србији.

Правилником о полагању испита за царинског агента и поступку издавања дозволе за рад царинском агенту („Сл. гласник РС“, бр. 22/04) уређује се организовање обуке и утврђује програм обуке за полагање испита за лице запослено код посредног заступника, а ради добијања дозволе за рад царинског агента, као и образац уверења о положеном испиту за царинског агента и образац дозволе за рад царинског агента.

Имајући у виду цитиране одредбе прописа, наводе из дописа, као и чињеницу да шпедиција „Зетатранс“ нема седиште на

територији Републике Србије, као и да дозвола за рад царинског агента гласи како на име царинског агента, тако и на име посредног заступника (фирму, тј. шпедицију која има седиште на територији Републике Србије) код које је агент запослен, не постоји правни основ да Министарство финансија Републике Србије омогући полагање испита за добијање дозволе за рад конкретног царинског агента.

5. Упућивање извозно оцарињене робе домаћег порекла, преко најближег царинског пункта, на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија, ради даљег отпремања у иностранство

(Мишљење Министарства финансија., бр. 335-00-00417/2008-17 од 14.7.2008. год.)

Одредбом члана 182. став 5. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано је да се извозна декларација подноси царинском органу надлежном према седишту или пребивалишту извозника или према месту у коме се роба пакује, односно утовара за извоз. Смисао овог законског решења јесте да се све радње које се тичу припреме робе за царињење изврше у унутрашњости, како би се избегле гужве и загушења на граничним прелазима.

Уредбом о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија („Сл. гласник РС“, бр. 139/04 ... 91/06) прописано је, између осталог, да се упућивање поједине робе (акцизна роба, шећер, нафта и нафтни деривати, чл. 6 став 2. Уредбе) на територију АПКМ врши преко одређених царинских испостава (ЦИ Прешево односно ЦИ Рашка).

Имајући у виду цитиране одредбе прописа, наводе из дописа и чињеницу да се, у конкретном случају, не ради о роби наведеној у поменутом члану Уредбе, то, по мишљењу Министарства финансија, не постоји сметња да предметна роба иступи на територију АПКМ преко најближег царинског пункта.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли је Фонд солидарне стамбене изградње општине у обавези да спроведе поступак јавне набавке у вези са послом изградње станова у коме је суинвеститор?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-377/2008-27 од 29.9.2008. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) и утврђеном предмету његовог уређивања, у члану 3. дефинисано је да је јавна набавка прибављање добара и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом, а уговор о јавној набавци је уговор закључен у поступку предвиђеном овим законом у писменој форми између наручиоца и испоручиоца добара, пружаоца услуга или извођача радова, који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова.

У вези набавке добара, према одредбама члана 85. овог закона, предмет уговора о јавној набавци добара може бити куповина добара, закуп добара и лизинг добара, при чему добра, у смислу овог закона, су покретне и непокретне ствари, производи и опрема, електрична енергија, сировине и репродукциони материјал у чврстом, течном и гасовитом облику, како је овај појам и дефинисан у члану 3. тачка 23) Закона о јавним набавкама.

С обзиром на наводе у допису из којих произилази да Фонд солидарне стамбене изградње општине одређени износ средстава са којима располаже намерава да уложи у изградњу станова, и то као суинвеститор са Грађевинском дирекцијом Србије д.о.о. Београд, у пројекту изградње 4 стамбене зграде са 80 станова на локацији касарне у Горњем Милановцу, како би сразмерно уложеним средствима, стекла право својине на одређеном броју станова који ће, према Анексу I Уговора о заједничкој изградњи (суфинансирање) од 18.7.2008. године, закључен између наведене дирекције и општине, припасти Грађевинској дирекцији Србије, Министарство финансија указује да Фонд солидарне стамбене изградње општине, који је индиректни корисник буџета општине, има статус наручиоца у смислу члана 3. тачка 1) Закона о јавним набавкама, што подразумева и обавезу примењивања овог закона у случајевима јавне набавке.

2. Тумачење одредбе члана 98. тачка 4) Закона о јавним набавкама, у смислу тумачења појма гласовне телефоније тј. да ли тај појам подразумева и мобилну телефонију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-372/2008-27 од 29.9.2008. год.)

У члану 98. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) одређене су таксативно услуге на које се овај закон не примењује. Одредбом тачке 4) овог члана утврђено је да се одредбе овог закона не односе на услуге гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејџинга, интернета и сателитске услуге. Из ове одредбе произилази да су наведене услуге изузете од примене овог закона.

Наведена одредба се може применити само ако су услуге које су предмет јавне набавке по својој природи и суштини услуге гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејџинга, интернета и сателитске услуге. Питање природе и суштинe услуга

одређених у тачки 4) овог члана није уређено прописима из области јавних набавки, већ је уређено прописима из области телекомуникација. Наиме, Закон о телекомуникацијама („Сл. гласник РС“, бр. 44/03 и 36/06), којим се, између осталог, уређују услови и начин обављања делатности у области телекомуникација, у члану 4. је дефинисао значење појмова из области телекомуникација, а у смислу тог закона.

С обзиром на наведено, а имајући у виду захтев који се састоји у тумачењу појма гласовне телефоније тј. да ли појам гласовна телефонија подразумева и мобилну телефонију, Министарство финансија сматра да је за конкретан одговор потребно прибавити мишљење ресорног министарства у чијој надлежности су прописи који уређују делатности у области телекомуникација по питању тумачења да ли се, у смислу тих прописа, мобилна телефонија подразумева под појмом гласовне телефоније, од чега зависи да ли се предметна набавка услуга може вршити без примене Закона о јавним набавкама у складу са чланом 98. тачка 4) Закона о јавним набавкама.

3. Докази на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-268/2008-27 од 25.9.2008. год.)

Чланом 55. ст. 5, 7. и 9. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03-др. закон, 55/04, 101/05-др. закон) утврђено је да у случају примене критеријума економски најповољније понуде, а у ситуацији када постоје понуде домаћег и страног понуђача који изводи радове или пружа услуге, односно нуди добра произведена у земљи, наручилац ће изабрати најповољнијег домаћег понуђача, под условом да разлика у коначном збиру пондера између најповољнијег домаћег понуђача и најповољнијег страног понуђача није већа од 20 у корист страног понуђача. Ако

је критеријум за избор најповољније понуде најнижа понуђена цена, наручилац ће изабрати домаћег понуђача са најнижом понуђеном ценом, под условом да његова понуђена цена није већа од 20% од најниже понуђене цене страног понуђача, те да министар финансија ближе уређује доказе о испуњености услова из ст. 5. и 7. овог члана.

Из наведеног произлази да наручилац у случају набавке радова или услуга, а у ситуацији када су понуде поднели домаћи и страни понуђачи који изводе радове или пружају услуге, даје предност домаћем понуђачу извођачу радова, односно пружаоцу услуга.

Ако у поступку јавне набавке добара понуду дају понуђачи од којих један нуди добра која су произведена у земљи - домаћег порекла, а други нуди добра која нису домаћег порекла, наручилац је дужан дати предност понуђачу који нуди добра произведена у земљи, односно домаћег порекла. Услов за давање предности понуђачу у поступку јавне набавке добара је да је тај понуђач домаћи и да су понуђена добра произведена у земљи, тј. да су домаћег порекла.

У складу са наведеном одредбом, министар финансија донео је Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи односно домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 82/04).

У смислу наведеног правилника, домаћим понуђачем сматра се правно или физичко лице које је уписано у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији.

Као добра произведена у земљи сматрају се минерални производи извађени из земљишта, биљни производи узгојени или убрани у Србији, производи добијени од животиња узгојених у Србији, производи добијени ловом и риболовом у Србији, производи добијени од риба узгојених у Србији и остаци и отпаци производа добијени из производних делатности или употребљаваних предмета, ако су у Србији прикупљени и ако су погодни само за поновно добијање сировина, као и добра која су у Србији произведена од

увезене робе којој су у том процесу битно промењена првобитна својства, односно која је била предмет довољне обраде или обраде.

Да би понуђач, сходно члану 55. став 5. и 7. Закона, остварио право на повлашћени третман пред наручиоцем потребно је да испуни оба услова, односно да има статус домаћег понуђача и да је роба коју нуди произведена у Републици Србији, односно домаћег порекла у смислу наведеног правилника.

Понуђач који нуди добра произведена у земљи – домаћег порекла и жели да оствари повољнији третман у односу на понуђача који нуди добра страног порекла, дужан је да као саставни део понуде поднесе декларацију произвођача којом доказује да су добра произведена у земљи, а која треба да садржи: назив производа, тип производа, име произвођача, навођење елемената технолошког поступка и навођење земље порекла компоненти и подсклопова из којих је производ састављен (члан 3. Правилника).

Министарство финансија није надлежно да у конкретним ситуацијама утврђује да ли је добро које је предмет јавне набавке домаћег или страног порекла. Такво утврђивање врши комисија за јавну набавку коју наручилац образује за сваку конкретну јавну набавку. Одлуком о критеријумима за образовање комисија за јавне набавке („Сл. гласник РС“, бр. 25/03) одређено је да се за чланове комисије именују лица која имају одговарајуће стручно знање из области из које се јавна набавка врши и један дипломирани правник. Правник као члан комисије треба да обезбеди вођење поступка јавне набавке у складу са Законом, а стручна лица да обављају остале стручне послове везане за предмет јавне набавке. Под тим стручним пословима могу се сматрати и послови који се односе на утврђивање да ли је понуђено добро домаћег порекла с обзиром на елементе технолошког поступка који је примењен при производњи тог добра. Понуђач који сматра да комисија није у складу са Законом и Правилником правилно утврдила да ли је понуђено добро домаћег порекла, може да поднесе захтев за заштиту права сходно члану 132. став 1. Закона, у

ком случају постоји законска могућност да се о спорном питању прибави мишљење вештака одређене струке.

4. Да ли се на набавку банкарских услуга за орочавање новчаних средстава примењују одредбе Закона о јавним набавкама?

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-369/2008-27 од 23.9.2008. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03 55/04 и 101/05) набавке финансијских услуга врше се по процедурама Закона о јавним набавкама (члан 97. став 1. и Анекс IА, Број категорије 6. Закона).

Јавна набавка, у смислу Закона, има своју процењену вредност и понуђену цену. Наручилац је дужан да у одлуци о покретању поступка јавне набавке наведе процењену вредност јавне набавке, а понуђач у понуди наводи цену.

Од процењене вредности јавне набавке зависи да ли ће наручилац примењивати процедуре утврђене Законом које се односе на набавке мале вредности, процедуре које се односе на набавке велике вредности или ће набавку вршити без примене тих процедура, тј. без примене Закона (члан 123. Закона). У вези са чланом 123. Закона о јавним набавкама, Законом о буџету Републике Србије за 2008. годину („Сл. гласник РС“, бр. 123/07), у члану 20. став 2, одређено је да се набавком мале вредности, у смислу Закона о јавним набавкама, сматра набавка чија је процењена вредност од 270.000 динара до 2.700.000 динара, одакле произлази да за буџетску 2008. годину набавка чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 270.000 динара јесте набавка на коју се Закон о јавним набавкама не примењује.

Чланом 31. став 2. тачка 2) Закона о јавним набавкама уређен је начин на који се израчунава процењена вредност за банкарске и друге финансијске услуге тако да наручилац при

израчунавању те процењене вредности узима у обзир износ накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које терете услугу.

Код набавке банкарских услуга за орочавање новчаних средстава нема вредности набавке која би теретила услугу у смислу наведеног члана Закона, нема ни понуђене цене већ субјект који орочава новчана средства остварује приход од уговорене камате.

Имајући у виду све наведено, односно да се на набавке чија је процењена вредност испод лимита од 270.000 динара на годишњем нивоу не примењује Закон о јавним набавкама, као и да набавка банкарских услуга за орочавање новчаних средстава нема процењену вредност (процењена вредност = 0) нити има понуђену цену, Министарство финансија је мишљења да те набавке нису јавне набавке у смислу Закона о јавним набавкама, односно да се избор банке код које ће се орочавати новчана средства не врши по процедурама Закона о јавним набавкама.

5. Примена одредбе члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама, а поводом Уговора о изради идејног и главног пројекта фабрике за прераду воде регионалног концепта у Трновчу који закључује Јавно предузеће за водоснабдевање „Морава“ са Институтом за водопривреду „Јарослав Черни“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-345/2008-27 од 23.9.2008. год.)

У члану 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђене су набавке на које се овај закон не примењује. Одредбом става 1. тачка 1) овог члана одређено је да се одредбе овог закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке. Ова одредба примењује се у случају када наручилац врши набавку услуга од пружаоца услуга који је такође наручилац у

смислу члана 3. Закона о јавним набавкама тј. организације која је и сама дужна да у поступцима јавних набавки примењује овај закон. Такође, примењује се искључиво код набавки услуга и то оних за чије пружање је та организација основана.

Појам наручиоца, у смислу овог закона, одређен је у члану 3. тачка 1) овог закона, по коме Јавно предузеће за водоснабдевање „Морава“ из Велике Плана, које је основано од стране општине Велика Плана и општине Смедеревска Паланка, ради изградње регионалног система водоснабдевања обе општине, јесте наручилац у смислу овог закона, а Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда (у коме је удео државне својине коју користи овај институт 92%) јесте организација која се, у смислу члана 3. тачка 1) подтачка (в) овог закона, сматра наручиоцем и која је основана за обављање делатности пружања услуге, а што је у овом смислу наведеном институту и указано у мишљењу Министарства финансија датом у допису бр. 011-00-044/2008-27 од 18.2.2008. године, на који се позива и овај захтев за мишљење.

За поступање наручиоца за предметну набавку, која према свом предмету јесте набавка услуге на коју се, као врсту набавке, одредба члана 2. став 1. тачка 1) овог закона изричито односи и искључиво примењује у смислу претходно указаног, Министарство финансија је мишљења да наручилац Јавно предузеће за водоснабдевање „Морава“ набавку услуге израде идејног и главног пројекта фабрике за прераду воде регионалног концепта може, по основу члана 2. став 1. тачка 1) тј. без примене Закона о јавним набавкама, да врши од Института за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда, као пружаоца услуге, који се сматра наручиоцем у смислу овог закона, уколико је тај институт основан за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке у конкретном случају.

6. Да ли се „Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду“ д.о.о. Београд сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама, а поводом потребе Републичке агенције за

телекомуникације за набавком стручних услуга израде студије „Анализа одговарајуће мерне опреме која би омогућила мониторинг сервиса преко IP мрежа“, при чему би потенцијални понуђач био наведени привредни субјекат, односно да ли се на планирану набавку примењује Закон о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-315/2008-27 од 17.9.2008. год.)

У члану 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђене су набавке на које се овај закон не примењује. Одредбом става 1. тачка 1) овог члана одређено је да се одредбе овог закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке. Ова одредба примењује се у случају када наручилац врши набавку услуга од пружаоца услуга који је такође наручилац у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама тј. организације која је и сама дужна да у поступцима јавних набавки примењује овај закон. Такође, примењује се искључиво код набавки услуга и то оних за чије пружање је та организација основана.

Појам наручиоца, у смислу овог закона, одређен је у члану 3. тачка 1) овог закона, по коме наручилац је:

(а) државни орган, организација, установа, или други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и организација за обавезно социјално осигурање,

(б) правно лице основано од стране директног или индиректног корисника буџетских средстава у циљу остваривања општег (јавног) интереса, при чему више од половине чланова органа управљања чине представници корисника буџетских средстава или у коме више од половине гласова у органу управљања имају представници корисника буџетских средстава,

(в) јавно предузеће и предузеће основано од стране јавног предузећа у којем директни или индиректни корисник буџетских

средстава, односно други наручилац, у смислу овог закона, поседује више од 50% акција односно удела,

(г) други облик предузећа које је преко управљања или на други начин повезано са органима, организацијама, односно правним лицима из тачке 1) подтачка (а)-(в) овог члана, тако да на основу такве повезаности:

- заједнички обликују пословну политику и усклађено поступају ради остваривања пословних циљева или

- орган, организација, односно правно лице из тачке 1) подтачка (а)-(в) овог члана врши значајан утицај на пословне одлуке, финансирање и пословање предузећа.

У смислу наведених одредаба Министарство финансија указује да, према Закону о јавним набавкама, РАТЕЛ – Републичка агенција за телекомуникације, Београд, јесте наручилац јавне набавке у смислу члана 3. тачка 1) подтачка (а) овог закона, а наведена планирана набавка, према свом предмету, јесте набавка услуге, на које се, као врсту набавке, одредба члана 2. став 1. тачка 1) овог закона изричито односи и искључиво примењује у смислу претходно наведеног.

За поступање наручиоца за набавку предметне услуге по основу члана 2. став 1. тачка 1) тј. без примене Закона о јавним набавкама, неопходно је да се набавка предметне услуге врши од пружаоца услуге тј. организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке. Наиме, по овој одредби то је случај када је и пружаоц услуге такође наручилац у смислу члана 3. Закона, што значи да је и сам дужан да у поступцима јавних набавки примењује Закон о јавним набавкама, као и да је пружаоц услуге основан за обављање делатности пружања услуге која је предмет јавне набавке.

С обзиром на наводе у допису да набавку предметне услуге Републичка агенција за телекомуникације намерава да повери потенцијалном понуђачу „Иновационом центру Електротехничког факултета у Београду“ д.о.о. Београд, а поводом којег

поставља питање да ли се наведени субјект сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама, и за који је у прилогу захтева за мишљење достављено Решење Агенције за привредне регистре о упису привредног субјекта у Регистар привредних субјеката и Решење министра науке и заштите животне средине о регистрацији иновационе организације, Министарство финансија указује да на основу достављених решења може да се утврди да је „Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду“, Београд, привредни субјект (друштво са ограниченом одговорношћу), чији је оснивач Електротехнички факултет Универзитета у Београду, а делатност му је истраживање и развој у техничким наукама, као и да је наведени Иновациони центар, као иновациона организација, регистрован за обављање иновационе делатности и уписан у Регистар иновационе делатности Министарства науке и заштите животне средине. Међутим, наведени подаци и чињенице у вези Иновационог центра нису довољни да се на основу њих утврди да ли се тај центар може сматрати наручиоцем у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама, с обзиром да су одредбама тачке 1) овог члана утврђени и други елементи – услови на основу којих одређени субјект, уколико их испуњава, јесте или се сматра наручиоцем у смислу овог закона.

Наиме, како по захтеву, а с обзиром на претходно изнето, Министарство финансија не располаже потребним подацима за конкретно утврђивање одговора на питање да ли се наведени субјект сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама, ово министарство указује да је за Иновациони центар потребно утврдити да ли испуњава услове тј. има ли елемената одређених у тачки 1) подтачка (б) или подтачка (г) у смислу цитираног члана 3. овог закона, од чега ће зависити да ли је наведени субјект наручилац у смислу овог закона, па у вези са тим у поступку набавке предметне услуге поступити по члану 2. став 1. тачка 1) Закона, или није наручилац, што у том случају искључује могућност да у конкретном случају са тим понуђачем РАТЕЛ поступи по основу члана 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама.

7. Захтев за промену цене од стране испоручиоца након закљученог уговора са наручиоцем за јавну набавку мале вредности натријум хипохлорита

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-312/2008-27 од 15.9.2008. год.)

Закон о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) је у члану 123. уредио питање начина доделе уговора о јавној набавци мале вредности, при чему је, између осталог, у ставу 7. овог члана одређено да се уговор о јавној набавци мале вредности додељује понуђачу који под једнаким условима понуди најнижу цену. Министарство финансија указује да, према члану 124. овог закона, којим је утврђена обавеза наручиоца да за доделу уговора о јавној набавци мале вредности својим интерним актом уреди поступак јавне набавке, којим се према ставу 2. овог члана, нарочито уређује, између осталог, и начин извршења закљученог уговора и надзора над извршењем уговора о јавној набавци малих вредности, а посебно у гарантном периоду.

С обзиром да је по основу спроведеног поступка јавне набавке мале вредности за набавку одређеног добра и избора понуде одређеног понуђача–испоручиоца закључен наведени уговор о испоруци предметног добра, између јавног комуналног предузећа, као наручиоца, и наведеног субјекта, као испоручиоца, којим је у члану 2. одређено да уговорне стране прихватају цену коју је испоручилац понудио приликом учешћа у поступку за доделу тог уговора, на основу понуде испоручиоца, а чији износ је прецизно и јасно одређен и одређен укупни износ за укупну количину уговореног добра, као и да је уговорна цена фиксна, то се захтев за промену цене по овом уговору од стране испоручиоца, а из разлога наглог скока, на светском тржишту, произвођачких цена сировине натријум хидроксида, која чини по саставу 75% натријум хипохлорита, по мишљењу овог министарства не би могао сматрати основом за анекс предметног уговора у смислу промене

цене, из разлога наведене одредбе члана 123. Закона о јавним набавкама, по којој се уговор о јавној набавци мале вредности додељује понуђачу који под једнаким условима понуди најнижу цену, те измена овако одређене цене тј. најниже цене, путем анекса уговора, не би била у складу са наведеном одредбом овог закона.

Према прилозима достављеним уз захтев за мишљење, произилази да је предметни поступак јавне набавке мале вредности спроведен путем наруџбенице, што подразумева да се за оцењивање понуде у конкретном случају набавке примењивао критеријум најнижа понуђена цена, а за који је, према одредби члана 55. став 8. Закона о јавним набавкама, изричито одређено да ако се примењује критеријум најниже понуђене цене, наручилац не може по закључењу уговора да прихвати било какво накнадно повећање цене. Уколико је у конкретној набавци то био случај, Министарство финансија је мишљења да на основу наведене одредбе нема законске могућности да се, без обзира на разлоге, прихвати захтев испоручиоца за промену цене, по закљученом Уговору.

Такође, у прилог оваквог мишљења је и начин на који је цена, као битан елемент уговора, дефинисана и одређена у члану 2. закљученог предметног уговора, по коме су уговорне стране сагласне и који у уговорном односу обавезује уговорне стране да у складу са предметом његовог одређивања поступи на начин како је то одређено у члану 2. Уговора.

8. Одобрење за спровођење јавне набавке извршења грађевинских радова по деловима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-302/2008-27 од 3.9.2008. год.)

У члану 33. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да предмет јавне набавке

може да се обликује у више посебних целина (партија), тако да се свака целина може уговорати засебно. Кад је предмет јавне набавке обликован по партијама, а свака од њих је предмет посебног уговора, при одређивању вредности те набавке у обзир се узима вредност свих партија за период од годину дана од дана почетка уговарања прве партије. У ставу 4. овог члана одређено је да на одлуку о обликовању јавне набавке у више партија и на одређивање вредности тих партија, наручилац прибавља сагласност Управе за јавне набавке. Према наведеним одредбама дата је могућност да се предмет јавне набавке обликује по партијама и то на начин и под условима како је прописано у наведеном члану 33. овог закона.

Како се у вези спровођења јавне набавке извршења грађевинских радова (доградња физкултурне сале и тениског игралишта), за које су одобрена средства у одређеном износу, школа обратила Министарству финансија са захтевом за одобрење за извођење наведених инвестиционих радова обликованих у три дела описани и вредновани на начин како је то наведено у достављеном допису, Министарство финансија указује да према наведеним одредбама ово министарство нема законом утврђену надлежност и овлашћење за давање траженог одобрења о спровођењу јавне набавке извршења грађевинских радова по деловима тј. о обликовању предмета јавне набавке у више партија, те из наведеног разлога оно није у могућности да поступи по поднетом захтеву.

У циљу законитог поступања школе, као наручиоца у наведеном поступку јавне набавке, неопходно је да се за добијање предметне сагласности школа обрати Управи за јавне набавке, као надлежној и по закону за то овлашћеној организацији у смислу одредбе члана 33. став 4. Закона о јавним набавкама.

9. Да ли се, у смислу чл. 123–125. Закона о јавним набавкама и члана 20. став 2. Закона о буџету Републике Србије за 2008. годину,

набавке у оквиру Пројеката НИП-а чије су појединачне вредности испод 2.700.000 динара могу реализовати као јавне набавке мале вредности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-321/2008-27 од 2.9.2008. год.)

Према члану 123. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), појам јавне набавке мале вредности дефинисан је одредбом става 1. овог члана, по коме јавна набавка мале вредности, у смислу овог закона, јесте набавка чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике, а према ставу 3. овог члана, Влада је дужна да сваке године, приликом припреме предлога годишњег буџета Републике, одреди вредност која представља горњи лимит у буџетској години испод којег наручиоци могу спроводити поступак јавне набавке мале вредности.

У вези с овим одредбама Закона о јавним набавкама, а на основу Закона о буџету Републике Србије за 2008. годину („Сл. гласник РС“, бр. 123/07), у члану 20. став 2. одређено је да се набавком мале вредности, у смислу Закона о јавним набавкама, сматра набавка чија је процењена вредност од 270.000 динара до 2.700.000 динара.

С обзиром на наведене одредбе, произилази да за буџетску 2008. годину јавна набавка чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 2.700.000 динара јесте јавна набавка мале вредности у смислу Закона о јавним набавкама. Наиме, за одређивање јавне набавке мале вредности није битна појединачна вредност набавке, већ је битна њена процењена вредност на годишњем нивоу која мора бити нижа од вредности тј. горњег лимита одређеног Законом о буџету Републике.

С тим у вези, по постављеном питању за набавке у оквиру Пројеката НИП-а, како се истиче у допису, којима је предвиђено

извођење радова на објектима у више општина на територији Републике Србије, а чије су појединачне вредности, по општинама, испод 2.700.000 динара, Министарство финансија сматра да, са становишта наведених одредаба, те набавке не представљају јавне набавке мале вредности у смислу Закона о јавним набавкама, из разлога што су код наведених набавки у питању њихове појединачне вредности које не прелазе горњи лимит одређен Законом о буџету Републике, а не њихова укупна вредност на годишњем нивоу како је то и одређено у смислу одредбе члана 123. став 1. Закона о јавним набавкама, те се наведене набавке не би могле реализовати као јавне набавке мале вредности.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У СЕПТЕМБРУ МЕСЕЦУ 2008. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о зајму („Додатно финансирање пројекта реконструкције саобраћаја“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Уговора о гаранцији између Републике Србије и Европске инвестиционе банке „Санација моста Газела“	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Уговора о гаранцији између Републике Србије и Европске инвестиционе банке Рехабилитација путева и мостова – Б2	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о финансирању („Додатно финансирање пројекта енергетске ефикасности за Србију“) између Републике Србије и Међународног удружења за развој	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о зајму („Додатно финансирање Пројекта енергетске ефикасности за Србију“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о зајму („Додатно финансирање Пројекта рехабилитације система за наводњавање и одводњавање“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	Сл. гласник РС, бр. 83 од 10. септембра 2008.

Закон о потврђивању Споразума о зајму („Пројекат реформе пољопривреде у транзицији“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о донацији из Глобалног фонда за заштиту животне средине („Пројекат реформе пољопривреде у транзицији“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, у својству Агенције за имплементацију Глобалног фонда за заштиту животне средине	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о финансирању (Пројекат „Регионални развој Бора“) између Републике Србије и Међународног удружења за развој	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат „Регионални развој Бора“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 83 од 10. септембра 2008.
Закон о потврђивању Финансијског уговора између Републике Србије и Европске инвестиционе банке за Пројекат Клинички центри/а	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 83 од 10. септембра 2008.

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о ближим условима, начину и поступку за издавање дозволе за приређивање посебних игара на срећу у играчницама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 85 од 16. септембра 2008.
---	---

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о ближим условима, начину и поступку остваривања права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1) и 2) Закона о акцизама који су продати купцима са територије АП Косово и Метохија	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 88 од 26. септембра 2008.
Правилник о допуни Правилника о начину утврђивања испуњености услова за добијање одобрења за приређивање игара на срећу на аутоматима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 88 од 26. септембра 2008.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник мр Јанко Гузијан. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132